1962

HMM

magazin

excursii concedii

prin

ONT CARPAȚI

Alegeți din numeroasele posibilități pe care vi le oferă, în tot timpul anului, Oficiul Național de Turism Carpați:

— Excursii de sfîrșit de săptămînă și excursii în circuit prin cele mai frumoase și interesante regiuni și orașe ale Patriei

— Excursii pentru oamenii muncii de la sate, cu vizitarea marilor orașe și a Bucureștiului

— Excursii colective la cerere, pe orice itinerariu, cu tren special sau autocarele O.N.T. Carpați.

— Concedii de odihnă și tratament în stațiuni balneoclimaterice

— Călătorii în țările prietene

Condiții bune de transport, cazare și masă

Reduceri pe C.F.R. și I.R.T.A.

Cereți informații amănunțite la agențiile și filialele O.N.T. CARPAȚI

MUZEUL PRESEI SEVER BOCU
JIMBOLIA
Nr. .....

1962

1962

1962

1962

1962

1962

1962

almanah

magazin

Tovarăşul GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
Prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn,
Preşedintele Consiliului de Stat al R. P. R.

IANUARIE

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
D	7	14	21	28	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	7	52	16	47
10	7	51	16	56
20	7	46	17	08

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
dată	6	13	20	29	
ore	14	7	20	1	
min.	36	02	17	37	

FEBRUARIE

L		5	12	19	26
M		6	13	20	27
M		7	14	21	28
J	1	8	15	22	
V	2	9	16	23	
S	3	10	17	24	
D	4	11	18	25	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	7	34	17	25
10	7	24	17	37
20	7	08	17	50

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	5	11	19	27	
ore	2	17	15	17	
min.	10	43	18	50	

MARTIE

L		5	12	19	26
M		6	13	20	27
M		7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
D	4	11	18	25	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	6	54	18	02
10	6	38	18	15
20	6	19	18	28

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	6	13	21	29	
ore	12	6	9	6	
min.	31	39	56	11	

LN = lună nouă; PP = primul pătrar; LP = lună plină; UP = ultimul pătrar.

CALENDAR 1962

APRILIE

L		2	9	16	23	30
M		3	10	17	24	
M		4	11	18	25	
J		5	12	19	26	
V		6	13	20	27	
S		7	14	21	28	
D	1	8	15	22	29	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	5	57	18	43
10	5	41	18	54
20	5	24	19	06

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	4	11	20	27	
ore	21	21	2	15	
min.	45	51	34	00	

MAI

L		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
J	3	10	17	24	31
V	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
D	6	13	20	27	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	5	07	19	20
10	4	55	19	30
20	4	43	19	41

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	4	11	19	26	
ore	6	14	16	21	
min.	25	45	32	06	

IUNIE

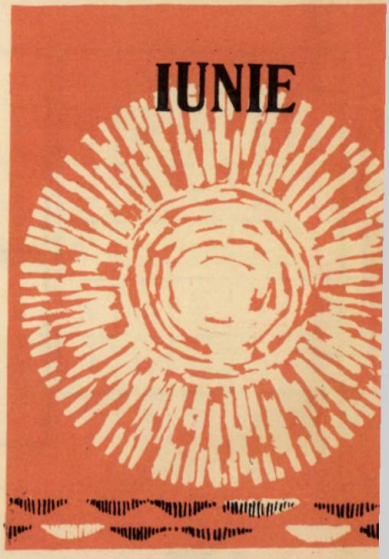

L		4	11	18	25
M		5	12	19	26
M		6	13	20	27
J		7	14	21	28
V	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
D	3	10	17	24	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	4	35	19	53
10	4	31	19	59
20	4	31	20	03

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	2	10	18	25	
ore	15	8	4	1	
min.	27	22	03	43	

CALENDAR 1962

IULIE

L		2	9	16	23	30
M		3	10	17	24	31
M		4	11	18	25	
J		5	12	19	26	
V		6	13	20	27	
S		7	14	21	28	
D	1	8	15	22	29	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	4	35	20	04
10	4	41	20	01
20	4	49	19	54

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data	2	10	17	24	31
ore	1	1	13	6	14
min.	53	40	41	18	24

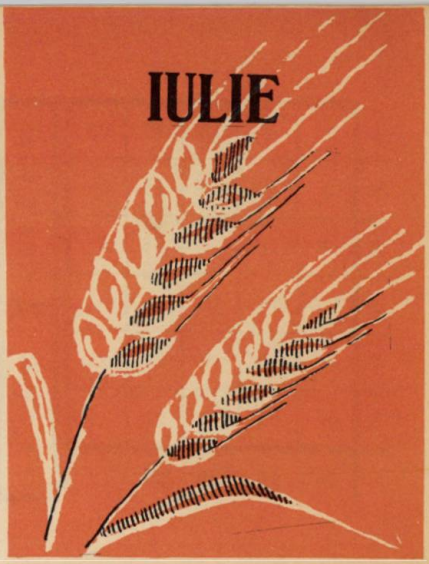

AUGUST

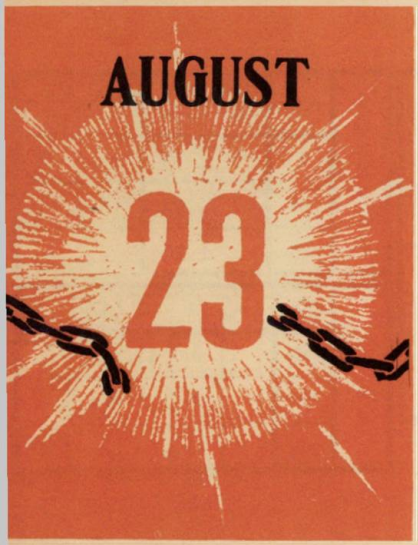

L		6	13	20	27	
M		7	14	21	28	
M	1	8	15	22	29	
J	2	9	16	23	30	
V	3	10	17	24	31	
S	4	11	18	25		
D	5	12	19	26		

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	5	02	19	41
10	5	12	19	29
20	5	24	19	14

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data		8	15	22	30
ore		17	22	12	5
min.		55	10	18	10

SEPTEMBRIE

L		3	10	17	24	
M		4	11	18	25	
M		5	12	19	26	
J		6	13	20	27	
V		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	
D	2	9	16	23	30	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	5	37	18	54
10	5	47	18	37
20	5	59	18	19

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data		7	14	20	28
ore		8	6	21	15
min.		45	33	36	05

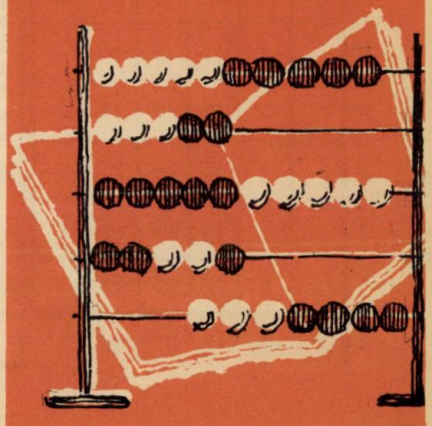

CALENDAR 1962

L	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
M	3	10	17	24	31
J	4	11	18	25	
V	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
D	7	14	21	28	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	6	12	17	58
10	6	23	17	42
20	6	36	17	25

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data		6	13	20	28
ore		21	14	10	15
min.		55	33	48	05

OCTOMBRIE

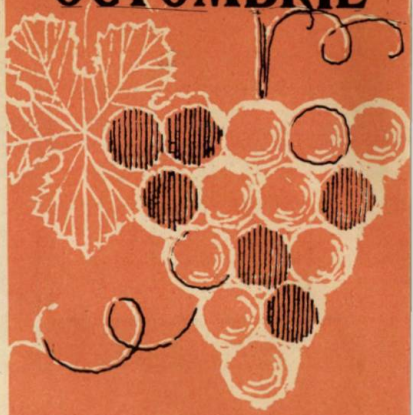

NOIEMBRIE

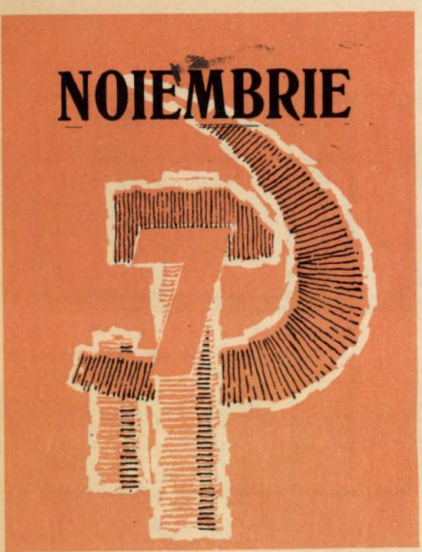

L		5	12	19	26
M		6	13	20	27
M		7	14	21	28
J	1	8	15	22	29
V	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	
D	4	11	18	25	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	6	52	17	05
10	7	05	16	54
20	7	18	16	44

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data		5	12	19	27
ore		9	0	4	8
min.		15	04	10	30

L		3	10	17	24	31
M		4	11	18	25	
M		5	12	19	26	
J		6	13	20	27	
V		7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29	
D	2	9	16	23	30	

SOARELE

Data	RĂSĂRIT		APUS	
	ore	min.	ore	min.
1	7	32	16	38
10	7	41	16	36
20	7	48	16	37

LUNA

Faza	LN	PP	LP	UP	LN
data		4	19	19	27
ore		18	0	0	0
min.		28	43	43	59

DECEMBRIE

CALENDAR 1962

Date importante

24 IANUARIE 1859	Unirea Țărilor Romîne
15—16 FEBRUARIE 1933	Eroicele lupte ale muncitorilor de la Atelierele C.F.R. Griviţa, conduse de Partid.
23 FEBRUARIE	Ziua Armatei Sovietice
3—5 MARTIE 1949	A avut loc şedinţa plenară a C.C. al P.M.R. care a adoptat rezoluţia asupra sarcinilor partidului în lupta pentru întărirea alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare şi pentru transformarea socialistă a agriculturii.
6 MARTIE 1945	Instaurarea puterii democrat populare
8 MARTIE	Ziua internaţională a femeii
21 MARTIE	40 de ani de la întemeierea Organizaţiei revoluţionare de tineret din Romînia U.T.C.
12 APRILIE 1961	U.R.S.S. a înfăptuit zborul primului om în Cosmos.
22 APRILIE 1870	S-a născut V.I. Lenin
1 MAI	Ziua solidarităţii internaţionale a celor ce muncesc.
5 MAI 1818	S-a născut Karl Marx
8 MAI 1921	Crearea Partidului Comunist din Romînia
9 MAI 1877	85 de ani de la proclamarea independenţei de stat a Romîniei.
9 MAI 1945	Capitularea necondiţionată a Germaniei hitleriste în urma istoricelor victorii ale Armatei Sovietice. Ziua Victoriei.
1 IUNIE	Ziua internaţională pentru apărarea copilului.
11 IUNIE 1948	Marea Adunare Naţională a votat legea naţionalizării principalelor mijloace de producţie.
20 IUNIE 1960	S-a deschis cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn care a adoptat planul de şase ani în vederea desăvîrşirii construcţiei socialiste în R.P.R.
23 AUGUST 1944	Ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.
24 SEPTEMBRIE 1952	Ziua Constituţiei R.P.R.
25 OCTOMBRIE	Ziua forţelor armate ale R.P.R.
7 NOIEMBRIE	45 de ani de la victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie.
10 NOIEMBRIE	Ziua mondială a tineretului
28 NOIEMBRIE 1820	S-a născut F. Engels.
30 DECEMBRIE	15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne.

N. Labiș

Constelația noastră

(Din cielul „Tînăra Gardă")

"Tot cerul omenirii presărat
Cu stele în cinci colțuri"
V. MAIAKOVSKI

Și-a urcat pe cer statura mare
Steaua cu cinci roșii zimți,
Îngrozind vrăjmașa înstelare
Steaua cu cinci roșii zimți.

Stele noi porniră să răsară
Împrejurul stelei roșii,
Fluxurile lumii se umflară
Sub lumina stelei roșii.

Cavaleri ai stelei roșii sîntem,
Drum spinos lovim cu pașii;
Cavaleri ai stelei roșii sîntem,
Visătorii și făptașii.

Cîte douăzeci de ani pe frunte —
Armele metalic saltă —
Cîte douăzeci de ani pe frunte —
Deci milenii laolaltă.

Cu entuziasmul vieții noastre
Stavilii mucede vom rupe,
Din entuziasmul vieții noastre
Comunismul să se-ntrupe.

ITINERAR PE MARILE ȘANTIERE ALE ANULUI 1961

... 17 iulie. O zi ca oricare alta. În Capitală, concursul pentru pîine de tot mai bună calitate se apropia de sfîrșit... La Baia Mare, se inaugurau trei noi magazine. 300 ingineri, absolvenți ai Institutului Politehnic din Iași, plecau spre locurile de muncă unde fuseseră repartizați... La Londra, Iuri Gagarin cunoștea o primire triumfală.

17 iulie. O știre în prima pagină a ziarelor anunța lapidar că la Galați au început lucrările marelui combinat siderurgic. Ecoul primei izbituri a cupei excavatorului în pămîntul bolovănos s-a auzit în toată țara: a început munca pe cel mai mare șantier al șesenalului. Primii excavatoriști au pus pecetea muncii lor la temelia uriașului de beton și metal care, în faza finală, va da țării 4 milioane tone de oțel anual. Milioane de tone care, transformate în tractoare și strunguri, în autovehicule și vapoare, în frigidere și mașini de cusut, vor contribui din plin la viața și mai luminoasă de mîine.

Au trecut de atunci zile, săptămîni, luni. Primilor metri cubi de pămînt excavat li s-au alăturat mereu alții. Lucrările de fundații ale primelor construcții au prins contur. Sute de constructori s-au și mutat în noi locuințe.

La Hunedoara și Reșița, aceste cetăți ale oțelului care în ultimii ani s-au transformat din temelii, și 1961 a fost un an plin de victorii în muncă. Iată, în imediata vecinătate.a blumingului și a laminorului de 650 mm — giganți ai combinatului hunedorean — s-au construit în 1961 uriașele hale ale laminorului de sîrmă, benzi și profile mijlocii, care va avea o capacitate de circa 1 milion tone pe an. De două ori apele Cernei și-au schimbat albia, pentru a face loc fundațiilor unor noi hale. Peste 44 tone construcții metalice s-au montat aici zilnic, mai mult și mai repede decît la construcțiile precedente. În decursul anilor, constructorii au dobîndit doar multă experiență. Printr-un dispozitiv creat de maistrul Emeric Coti, formele metalice ale halelor nu se mai ridică una cîte una, ci se asamblează la sol, ca apoi să fie ridicate în pachete de cîte 15 tone. Nu e de mirare că cele 18.000 tone construcții metalice — atîta cîntărește întreaga construcție — au fost ridicate și montate într-un timp record: primul stîlp metalic — S5 în greutate de 10 tone — a fost ridicat pe fundație într-o zi geroasă din decembrie 1960, iar la 1 mai 1961, construcția halei laminorului de sîrmă a fost terminată. În același ritm, s-a desfășurat și se desfășoară și construcția celorlalte hale, precum și montajul utilajului modern cu care este înzestrat noul laminor.

În urmă cu ani, cînd la Hunedoara s-a ridicat primul furnal de 450 m.c. volum util, oamenii nu prideau să se minuneze de dimensiunile și nivelul tehnic al acestui agregat, uriaș în comparație cu furnalele vechi care, toate la un loc, aveau o capacitate de doar 40 vagoane pe zi (această cantitate de fontă este realizată astăzi peste plan în numai zece zile de către o singură secție de furnale). S-a construit apoi furnalul de 700 m.c. și nimeni nu s-a mai mirat, după cum nu s-a mirat de cuptorul Martin de 400 tone, cel mai mare din țară, de uriașul bluming, de complexa uzină cocso-chimică și de celelalte mari obiective ridicate la Hunedoara.

În 1961, hunedorenii au fost martori și participanți la începerea construcției unui nou colos siderurgic: furnalul de 1000 m.c., cel mai mare din cîte s-au construit pînă acum în țara noastră. Pentru a-i săpa fundația, constructorii au trebuit să mute un adevărat munte de zgură. Volumul de lucrări excavate s-a măsurat aici în sute de metri cubi, iar armătura de oțel

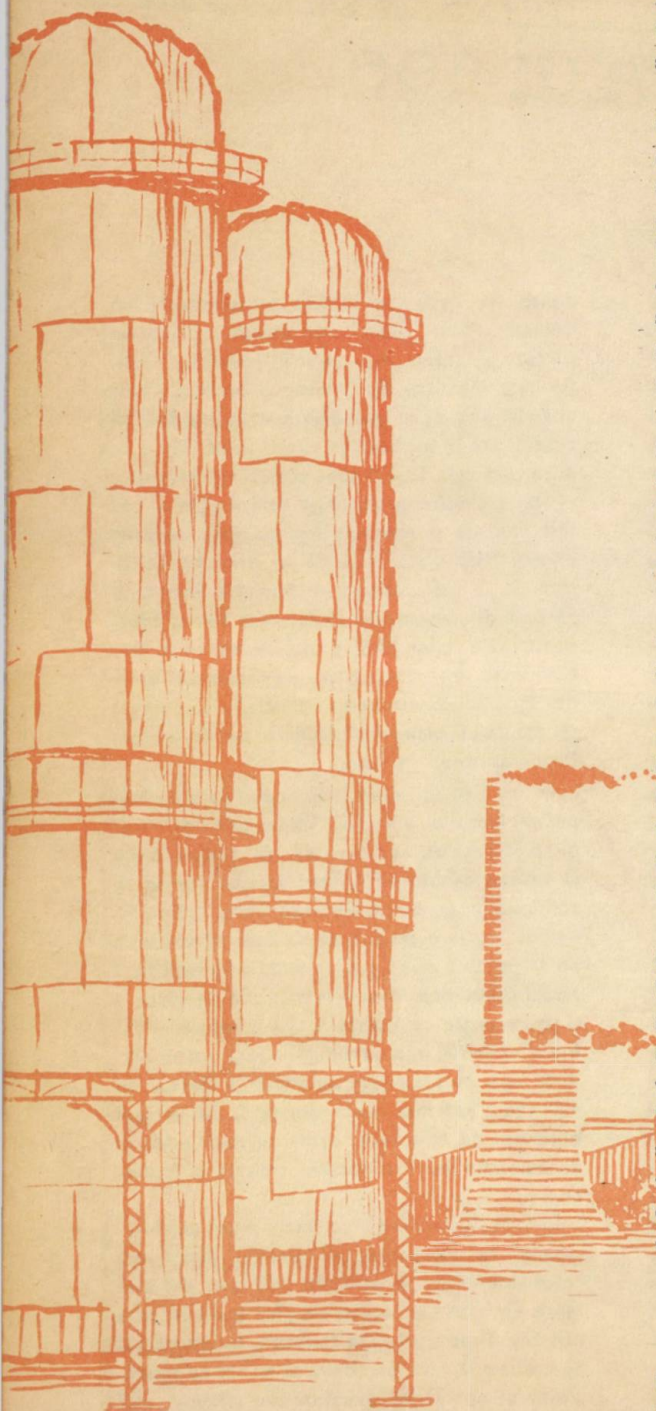

folosită la fundație a cîntărit ea singură 250.000 kg. Obiectiv de seamă al șesenalului, furnalul de 1000 m.c. va contribui din plin la sporirea producției de fontă a țării noastre.

Constructorii reșițeni s-au străduit și ei să fie la înălțime. Aici s-au ridicat două furnale moderne de 700 m.c., dintre care primul a fost dat în funcțiune încă în miezul anului și produce acum din plin fontă de bună calitate. Noile furnale se deosebesc considerabil de cele care au existat pînă acum. Încărcătorii au scăpat de munca anevoioasă a împingerii vagonetilor. Ei s-au transformat în supraveghetori ai mașinilor. În alte locuri de muncă, oamenii transmit furnalului comenzile prin stația automată. Da, sînt departe aceste furnale de ceea ce au cunoscut reșițenii pînă în prezent. Proiectate în țara noastră, cele două noi furnale de 700 m.c. vor da fiecare circa 600.000—700.000 tone de fontă pe an.

Noua hală de utilaj greu este și ea o mîndrie a constructorilor din Reșița. Ridicată pe o suprafață de 11.000 m.p., ea a îmbrăcat pe deasupra și de jur-împrejur, asemenea unui uriaș capac de sticlă și oțel, clădirea vechii hale, în care procesul de producție continua nestingherit. La terminarea construcției, prin înlăturarea zidurilor vechii hale, întunecată și înghesuită, muncitorii se găsesc de-a dreptul în hala nouă, luminoasă și spațioasă.

Aceasta este doar o etapă a dezvoltării Reșiței în planul șesenal. În anii viitori, combinatul se va îmbogăți cu o fabrică de aglomerare cu o capacitate anuală de 1.500.000 tone minereu aglomerat; se va dezvolta fabrica ce va furniza motoarele pentru locomotivele Diesel electrice, oțelăria Siemens Martin, secția de tratament termic. Mărețele sarcini trasate siderurgiștilor de cel de-al III-lea Congres al Partidului prind astfel, an de an, viață.

CHIMIA ESTE ȘI EA PREZENTĂ

Și cum s-ar putea altfel, cînd această ramură industrială este într-o asemenea uimitoare înflorire în țara noastră?

Cu care să începem deci, dintre marile șantiere chimice ale anului 1961?

... Năvodari. Marea uzină de acid sulfuric și superfosfați există de peste trei ani. Dar tot atît de adevărat este și faptul că în 1961 uzina s-a transformat din nou într-un imens șantier. Cetatea chimiei de pe litoralul dobrogean, construită pe 17 hectare, își sporește necontenit teritoriul pentru a corespunde sarcinilor celui de-al III-lea Congres al partidului: mărirea producției de acid sulfuric cu încă 100.000 tone pe an și creșterea producției de superfosfat la 450.000 tone pe an.

Cifrele sînt impresionante. Realizarea acestor sarcini necesită metode noi de lucru, un ritm accelerat al construcțiilor. Noile hale ale Năvodarilor, agregatele construite, potrivit recomandărilor tehnicii moderne, în aer liber, s-au ridicat și se ridică după procedee tehnice noi, așa numitul „sistem suprapus". Săpătorii, zidarii, instalatorii, montorii lucrează simultan pe diferitele paliere ale marii construcții. Astfel, o bună parte din lucrări au fost terminate chiar în acest an.

La Brăila — mai precis la Chiscani — în 1961 s-a petrecut un eveniment important pe șantierul marelui combinat de valorificare a stufului. După fabrica de cartoane duplex-triplex, în vara anului 1961 a intrat în funcțiune unitatea cea mai importantă: fabrica de celuloză din stuf. Rod al colaborării strînse dintre țara noastră, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germană și R.P. Polonă, întreprinderea de la Brăila, dotată cu cele mai moderne utilaje existente în această ramură de producție, valorifică acum marea bogăție stuficolă a Deltei Dunării. Noua unitate are o capacitate anuală de producție de 50.000 tone celuloză pentru fabricarea de fibre artificiale. Tehnica nouă e folosită aici din plin. Dozarea leșiei, încărcarea fierbătoarelor cu leșie, precum și întregul proces de fierbere a celulozei sînt dirijate automat de la pupitre de comandă.

La Brăila începe o nouă etapă în dezvoltarea combinatului: construirea unei noi linii de celuloză, destinată fabricării hîrtiei de scris,

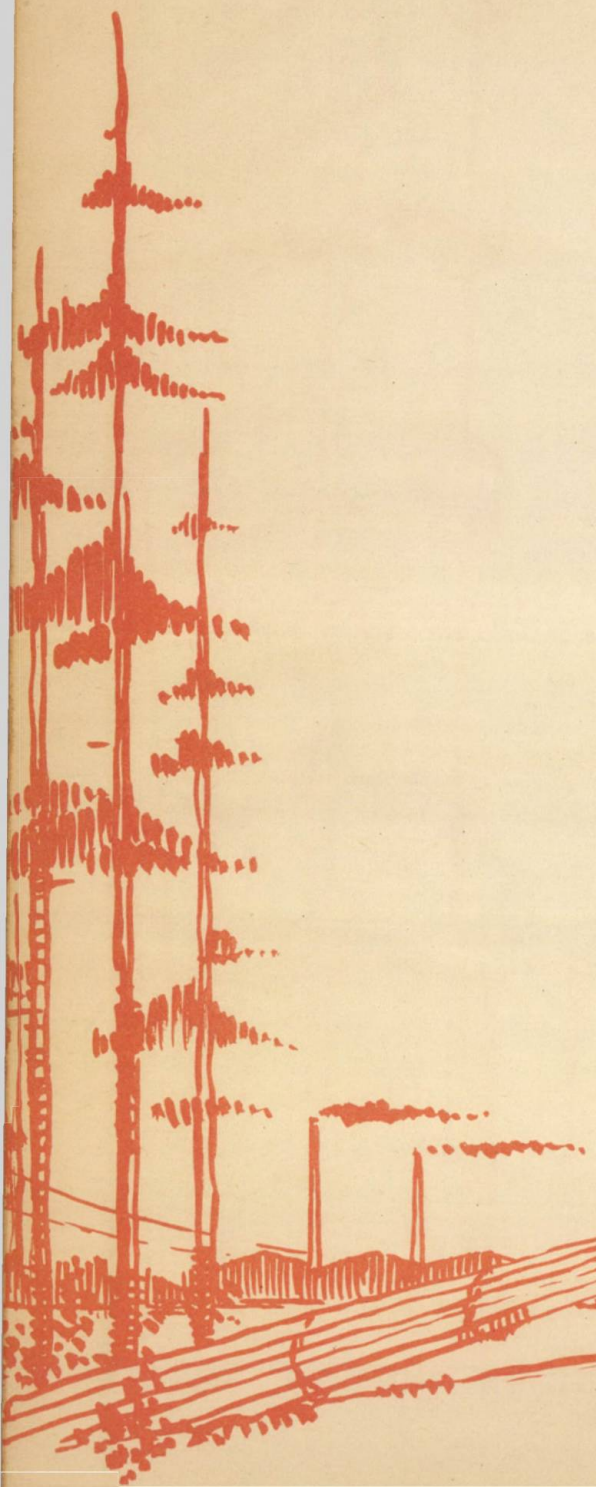

precum și a două fabrici, una de celofibră și una de celofan.

Și în apropierea Bucureștiului, la Popești-Leordeni, anul 1961 a adus terminarea lucrărilor de montaj la două din principalele secții de producție ale marei uzine de anvelope: secțiile amestecare și vulcanizare, precum și la ale laboratorului central și stației de încercări. Uzina de anvelope se întinde pe o suprafață de teren egală cu a celor mai mari uzine din Capitală, „23 August". Capacitatea ei, va fi de un milion de garnituri (anvelopă și cameră) pe an. Uzina va fi dotată cu utilaj din cel mai modern: instalații complexe de dozare automată a materiilor prime care intră în componența amestecului pentru anvelope, o linie automată pentru cauciucarea cordului din mătase artificială și din fibre sintetice, mașini care lucrează pe bază de comenzi electronice în sectorul confecții și altele.

Pe multe alte șantiere chimice și petrochimice, lucrările de construcții au fost încheiate sau au ajuns în 1961 într-o fază avansată: complexul petrochimic de la Brazi, combinatul de cauciuc sintetic Onești, fabrica de îngrășăminte chimice Roznov, fabrica de relon Săvinești și altele. Bilanțul anului 1961 este bogat și în această importantă ramură a economiei noastre naționale.

DIN LEMN, PRODUSE SUPERIOR VALORIFICATE

Acțiunea de valorificare complexă a lemnului continuă cu o amploare nemaiîntîlnită. Mărturie stau marile și modernele unități a căror construcție a continuat sau a început în cursul anului 1961.

Itinerariul nostru industrial trece și prin Blaj. Acest bătrîn și liniștit orășel ardelean cunoaște acum din plin atmosfera marilor șantiere ale țării. Combinatul de industrializare a lemnului ce s-a construit aici, unul dintre cele mai mari din țară, are trei importante fabrici: de placaje, de mobilă și de plăci fibrolemnoase. Constructorii și montorii au luat-o și aici înaintea timpului, dînd în probe, mai

devreme de prevederi unele secții. (Primele cantități de placaj au început să se producă încă din luna mai). Producția noului combinat? 36.000 metri cubi placaje, 10.000 garnituri de mobilă și 27.000 tone plăci fibro-lemnoase anual.

Într-un alt colț al țării, pe meleagurile sucevene, se ridică un alt obiectiv al industriei forestiere. Combinatul de celuloză, hîrtie și saci de hîrtie, în construcție la Suceava, contribuie din plin la dezvoltarea fostei cetăți de scaun a Moldovei. Pe o întindere de zeci de hectare, își înalță silueta un întreg complex de construcții care va valorifica lemnul pădurilor sucevene. Aici se vor produce mari cantități de celuloză-sulfat, saci de hîrtie, mobilă, parchete, binale, plăci fibro-lemnoase, ambalaje etc.

Pe harta țării au apărut și noi fabrici de mobilă. Numai la București, două noi fabrici moderne: „Tehnica lemnului" din cartierul Militari și fabrica de mobilă Pipera. În ele nu se mai întîlnesc nici obișnuitul fierăstrău, nici rindeaua, nici bacul de încleiat. Mașini și utilaje dintre cele mai moderne vin în ajutorul oamenilor. Mobila fină, lustruită cu poliesteri, construită în cele două fabrici, a fost primită favorabil de cetățeni la expoziția anuală deschisă în toamnă într-unul din blocurile noi ale Capitalei. O modernă fabrică de mobilă a fost dată în funcțiune și la Iași. Aflată în vecinătatea gării Socola, ea se dezvoltă necontenit, producînd garnituri de bună calitate. În cadrul fabricii se va construi o nouă secție de mobilă curbată de mare capacitate.

PENTRU TRAIUL TOT MAI BUN AL OAMENILOR

Industria își aduce necontenit și din plin aportul la tot mai bogata aprovizionare a cetățenilor cu cele necesare traiului.

Pentru continua dezvoltare a industriei producătoare de bunuri de larg consum statul investește anual fonduri importante. Fabricile de produse textile, alimentare etc. se modernizează, se extind și altele noi apar necontenit pe întinsul patriei. Ce fabrici noi au

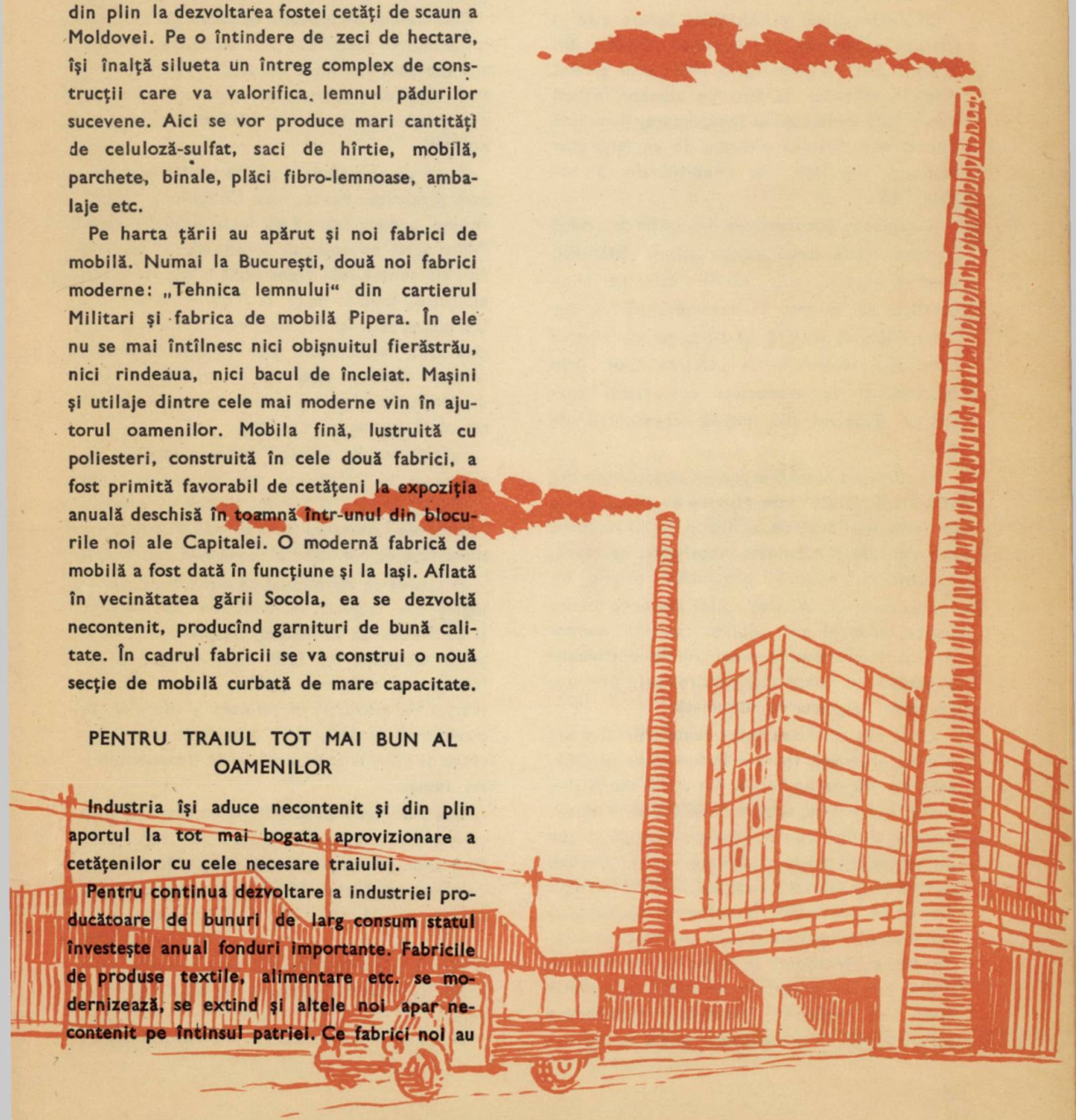

apărut în anul 1961 în acest sector? Iată, bunăoară, moderna țesătorie de in și cînepă de la Păulești, în preajma Ploieștilor. Fabrica este cea mai mare unitate de acest gen din țară, producînd anual și finisînd importante cantități de țesături de in și cînepă. În sectorul țesătorie se produc articole de lenjerie, tapițerie etc. în desene din cele mai variate. Cît privește sectorul finisaj, el e dotat cu utilaje dintre cele mai perfecționate.

O unitate nouă a industriei ușoare este și filatura construită în cartierul Găvana din Pitești. Aci, în luna iulie 1961, s-au produs primele cantități de fire de bumbac. Aflată într-o hală luminoasă și încăpătoare, iluminată fluorescent, filatura dispune de un laborator modern, instalații de condiționare a aerului etc.

Și regiunea București s-a îmbogățit cu o nouă filatură. Hala nouă construită la Brănești, domină împrejurimile, oferind cele mai bune condiții de muncă. O caracteristică: e cea dintîi filatură utilată de-a-ntregul cu ringuri romînești, construite la „Unirea"-Cluj. Prin intrarea ei în producție, combinatul textil din Brănești și-a triplat capacitatea de filare.

Se cuvine să pomenim și noul centru de finisaj al fabricii „Dacia" care dispune de utilaje unice în țară. Atelierul de albitorie și mercerizare, cel de tuns și scămoșat, vopsitoria, apretura, imprimeria, asigură produselor textile un finisaj superior. Aici se aplică procedee tehnologice cu totul noi: albirea continuă, samforizarea (înlăturarea fenomenului de contractare a țesăturilor la spălat), vopsirea prin presare, gofrarea, imprimarea automată.

Unul din cele mai importante obiective ale industriei ușoare, intrate în funcțiune în 1961, este fabrica de ambalaje din sticlă din Sighișoara. Avînd o capacitate de 50.000 tone anual, această întreprindere produce într-un singur an tot atîtea sticle și borcane cît produceau în 1948 toate fabricile similare din țară. Întregul proces de producție, începînd cu descărcarea nisipului din vagoane și pînă la sortarea sticlelor sau a borcanelor în depozitul de produse finite, este în întregime mecanizat și automatizat. Un amănunt interesant: menținerea temperaturii, ca și reglarea acesteia în cuptoare, se face cu ajutorul unor instalații electronice și a izotopilor radioactivi.

Să trecem acum la domeniul industriei alimentare, unde există de asemenea noutăți. Ne referim în primul rînd la marele combinat de produse lactate din comuna Militari, intrat nu de mult în funcțiune. 300.000 litri lapte sînt transportați aici zilnic pe rampe de recepție, fiind transformați în lapte pasteurizat, chefir, iaurt, lacto-fruct, smîntînă, unt, înghețată.

Combinatul are procesul de producție aproape în întregime mecanizat și automatizat. El are una din cele mai mari instalații frigorifice din țară. Calitatea produselor este controlată de trei laboratoare: chimic, bacteriologic și tehnologic.

O mare întreprindere a industriei alimentare este și fabrica „Rarăul" din Cîmpulung-Moldovenesc, a doua fabrică de lapte praf din țară. Prima linie tehnologică terminată în primele zile ale anului 1961 transformă zilnic în praful alburiu 60 tone de lapte. În al doilea semestru a început să producă cea de-a doua linie tehnologică. Mai nouă decît sora ei din Remetea, fabrica „Rarăul" dispune de utilaje și mai moderne, de laboratoare microbiologice dotate cu toată aparatura necesară.

Fabrici noi de industrializare a laptelui au apărut și în Dobrogea: cele de caşcaval din comunele Crucea și Saraiu, fabrica de produse lactate din Constanța (încă în construcție) cu o capacitate de 100.000 litri lapte zilnic și altele.

Se cuvine să amintim și de noile linii tehnologice ale fabricii de conserve din legume și de fructe de la Tecuci, despre noua hală, pe o suprafață de 3500 m.p., construită la fabrica de conserve „Valea Roșie", despre fabrica de extracție și rafinare a uleiului, în construcție la Iași, cu o capacitate de prelucrare de 120.000 tone semințe de floarea soarelui anual.

Iată deci terminată plimbarea noastră prin cîteva mari șantiere industriale ale țării. Fără îndoială că nu le-am enumerat, nici pe departe, pe toate. Itinerariul prin care am condus pe cititorii „Almanahului" este însă, credem, suficient pentru a ilustra uriașa amploare a construcțiilor din țara noastră, puse în slujba înfloririi patriei și bunăstării poporului.

PAUL MARIAN

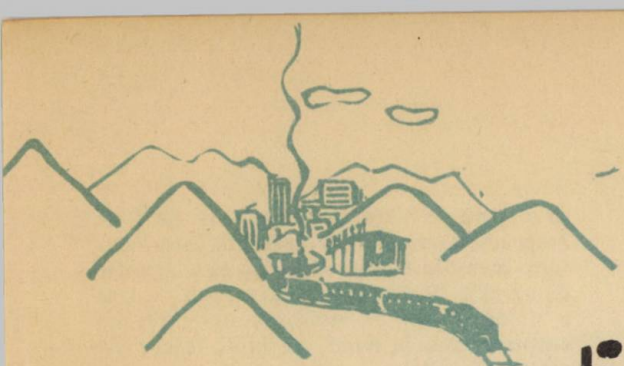

O discuție despre nivel și câteva fapte

Totul a pornit de la o discuție în contradictoriu pe una din străzile noului Onești. O discuție cu un ghid întîmplător, un lungan simpatic, bonom și dotat cu mult spirit critic. La început era cît pe ce să mă enervez. Pe urmă însă... Dar să vă povestesc faptele pe îndelete.

Ca mulți alți cetățeni, mi-am petrecut și eu zilele concediului făcînd o excursie „în circuit" (în paranteză fie spus, C.F.R.-ul merită toate felicitările pentru inițierea acestui splendid mijloc de cunoaștere a țării care este călătoria turistică „în circuit") Mi-am luat, prin urmare, familia și, cu rucsacurile la spinare, am pornit la drumeție pe o rută care cuprindea, între altele, și valea Trotușului.

Și iată că, într-una din zile, am poposit cu toții în gara mică pe al cărei modest frontispiciu era scris: „Onești". Ne-am urcat în autobuzul care aștepta în fața gării și, după vreo zece minute, am ajuns în mijlocul unor blocuri mari, cam greoaie, la al căror parter surîdeau vitrinele unor magazine elegante. Oamenii forfoteau în jurul nostru, gospodine cu sacoșe încărcate ieșeau din magazine, de la ferestre priveau ochi limpezi de copii bucălați. Totul era atît de firesc — ca în orice oraș la ora aceasta a după amiezii — încît nici nu-ți puteai imagina că orașul în care ne aflăm nu numără mai mult de cîțiva ani de existență.

În clipa aceea s-a apropiat de noi un om înalt cît o zi de post și, cu un surîs un pic ironic, ne-a întrebat:

— Turiști?

Răspunsul se pare că l-a satisfăcut, deoarece și-a luat de îndată în serios rolul de ghid voluntar. Chiar de la primele cuvinte, am aflat că-l cheamă Cosma, că e de meserie zidar și că e unul dintre „descălecători". Adică unul dintre cei care, acum cîțiva ani, au pus primele cărămizi la construcția primelor clădiri ale Oneștilor.

— Să știți însă că n-ați început vizita cum trebuie...

— Cum? De ce?

— Fiindcă tot ce vedeți aici e depășit...

Mi-am azvîrlit o privire de jur împrejur, la blocurile majestuoase și la magazinele elegante, și am început să-l contrazic. Ba, la un moment dat, așa cum vă spuneam la început, m-am și enervat. De ce să deprecieze, în ochii unor vizitatori, un ansamblu arhitectonic atît de reușit? Numai că tovarășul Cosma, calm și cu același surîs un pic ironic în colțul buzelor, ne-a invitat să facem împreună cu dînsul, o plimbare prin „partea nouă" a orașului.

Vă mărturisesc că, pînă la urmă, am trebuit să-i dau dreptate „descălecătorului". „Partea nouă" m-a azvîrlit dintr-odată în plină Piață a Palatului bucureșteană, firește la proporții micșorate, dar cu aceeași simplitate veselă și armonioasă a formelor și culorilor, cu aceeași grație zveltă, aeriană. Magazinele, toate, cu gust amenajate, în vestmînt odihnitor de neon, ca niște expoziții. Aveam impresia că mă aflu nu într-un oraș industrial, menit să adăpostească muncitorii unor mari uzine chimice, ci într-o localitate balneoclimatericâ situată între domoalele dealuri moldovenești.

— Vedeți, e chestie de nivel... Nivelul nostru de azi nu se mai compară cu cel de ieri...

Pe buzele tovarășului Cosma, cuvîntul avea o savoare indescriptibilă. Era vădit că se referă la nivelul de trai — a și precizat-o după aceea — dar părea că semnificația cuvîntului se amplifică, se lărgește, capătă profunzimi filozofice. Nivel însemna în ochii lui și nivel de gust, de gîndire, de muncă (doar la multe dintre clădiri — și din cele vechi și din cele noi — pusese și el umărul) — legate toate indisolubil, dialectic unite într-o linie mereu ascendentă, spre culmi tot mai înalte.

Firește, avea dreptate tovarășul Cosma să ne îndemne a vedea „partea nouă" a orașului, deoarece — fără a umbri cu nimic

meritele „părții vechi" — e vădit că aici, în „partea nouă", a crescut nivelul de confort al locuințelor, că aici totul e mai „la îndemînă", e mai multă verdeață, mai multă lumină. Iată deci, într-un singur oraș, și încă într-un oraș nou, sugestiv ilustrată, deși, firește, fragmentar, o lege de bază a orînduirii noastre: creșterea continuă a nivelului de trai al maselor pe măsura eforturilor tot mai rodnice ale oamenilor muncii pentru sporirea avuțiilor țării.

De altfel, imaginea aceasta a contrastului între vechi și nou este și mai izbitoare în orașele vechi, care și-au format în trecut un „profil" propriu (chit că acest „profil" nu reprezenta decît o îmbinare haotică de palate ultraluxoase cu cocioabe ultramizere). În timpul aceleiași călătorii „în circuit", am trăit emoția unui adevărat „șoc psihologic" cînd, căutînd să ajung în centrul orașului Bacău, pe care mă mîndream că-l cunosc destul de bine,am avut deodată impresia că m-am rătăcit. În locul vechii străzi centrale, cu căsuțe mici, fără etaj, m-am pomenit în plin bulevard modern, străjuit de o parte și de alta de blocuri înalte, moderne, de magazine și restaurante strălucitoare. E, de altfel, senzația pe care o încearcă în ultimii ani locuitorii din alte orașe ale țării atunci cînd sosesc în București și dau ochii cu Piața Palatului, cu calea Griviței, cu Floreasca, cu Giulești, cu atîtea și atîtea cartiere noi sau transformate din temelii.

...Mă aflam acum vreun an și ceva în Țibucanii Neamțului. Președintele gospodăriei colective, după ce mi-a prezentat, ca la o adevărată trecere în revistă a forțelor, noile grajduri și celelalte construcții ale acestei gospodării înfloritoare, mi-a arătat în depărtare, deasupra unei case, o antenă de televiziune.

— E prima... La cămin... Să vii însă peste un an — doi și ai să vezi cîte vor fi...

N-am mai fost de atunci la Țibucani. Mi-au povestit însă alți ziariști care au călătorit pe acolo că, într-adevăr, televiziunea a intrat temeinic în viața satului. Pădurile de antene — imagine care ne-a devenit familiară în multe orașe — încep să crească și la sate. Gîndiți-vă numai la faptul că, într-o seară de iarnă, țăranii din Țibucani sau din alt colț al țării stau adunați în jurul televizorului și se desfată cu o operă de Verdi sau o tragedie de Shakespeare. Oare n-avea dreptate interlocutorul meu din Onești să spună că e „chestie de nivel"? Căci ridicarea nivelului de trai e strîns legată de ridicarea nivelului de cultură, ambele fiind, de fapt, fațete ale realității zilelor noastre.

...Înainte de a încheia aceste scurte însemnări despre unele aspecte ale creșterii nivelului de trai al maselor — însemnări care n-au nici pe departe pretenția să epuizeze tema — nu pot să nu redau un fragment dintr-o scrisoare primită recent la redacția „Scînteii".

„Sînt un om bătrîn. Nu mai sînt la vîrsta entuziasmelor juvenile, a avînturilor necumpănite. La 70 de ani, după ce ai străbătut o viață de muncă, privești totul cu luciditatea experienței acumulate. Măsori totul cu criteriul faptelor. Faptele m-au îndemnat să vă scriu această scrisoare. Ele vorbesc atît de puternic încît parcă mi-au purtat singure stiloul pe hîrtie.

Cu mîna pe inimă, cu conștiința că nu fac altceva decît să spun adevărul, mă simt dator să rostesc și în scris ceea ce am spus de multe ori în adunările cetățenilor din cartierul meu: niciodată poporul nostru n-a trăit zile mai frumoase, mai luminoase, ca cele de acum. Viața din jurul nostru s-a schimbat atît de radical încît de multe ori uităm cum a fost odinioară. Și nu e bine să uităm. Imaginea vie a trecutului ne ajută să înțelegem și să prețuim mai bine prezentul.

Dacă ar fi să mă refer numai la noi, la pensionari. Cînd s-au mai bucurat oamenii care și-au terminat stagiul de muncă de atîta grijă din partea statului? Niciodată. Îmbunătățirea continuă a pensiilor, îngrijirea medicală și medicamentele gratuite — toate acestea sînt fapte, fapte minunate care ne asigură o bătrînețe lipsită de griji.

Și cîte alte asemenea fapte nu s-ar cuveni spuse în gura mare, cu glas de recunoștință pentru partidul muncitoresc, partid al umanismului socialist, al grijii pentru om!"

Semnează: Anghel Mihăescu, profesor pensionar, București.

...Nu știu dacă puteam găsi o concluzie mai grăitoare la discuția despre nivel pe care am început-o, acum cîteva luni, cu tovarășul Cosma din Onești...

VICTOR BÎRLĂDEANU

Despre ROMÎNIA în zeci de grăiri

Țara noastră își primește cu căldură oaspeții veniți din toate colțurile lumii. Oaspeții sînt de diferite concepții politice, religioase, filozofice; sînt turiști sau oameni de afaceri, invitați ai unor organizații obștești sau participanți la congrese internaționale, artiști de seamă sau sportivi, care vor să-și cunoască noua gazdă: Romînia.

Noi, care sîntem martori și participanți activi la procesul de transformare revoluționară a țării și a oamenilor ei, ne-am obișnuit într-asemenea măsură cu liniile mari ale creșterii noastre, încît noul, mărețul, eroicul, care au devenit aspecte ale vieții cotidiene, ni se par firești. Și totuși, nu poți să nu încerci un sentiment de mîndrie, cînd afli că faptele care nouă ni se par firești trezesc un puternic ecou în mințile și inimile celor veniți din alte țări. De aceea, vom pleca în excursie prin țară, împreună cu oaspeții noștri, urmînd să aflăm impresiile ce le produc asupra lor viața noastră nouă.

Excursia începe cu vizitarea Capitalei. Străbătînd aleile vreunui parc sau străzile unui cartier reclădit în anii noștri, ori oprindu-ne în fața blocurilor din Piața Palatului R.P.R., chiar și cei mai reținuți dintre oaspeți scapă cel puțin un adjectiv: beau, schön, beautéful.

D. Roland Berger, director general al Consiliului britanic pentru promovarea comerțului internațional, a fost în mai multe rînduri în țara noastră și a avut astfel prilejul să constate transformările petrecute în ultimii ani. „Fața Bucureștiului se schimbă rapid — arată el. Capitala țării dv. devine un oraș modern și extrem de bine sistematizat. Arhitectura este bine concepută, plină de culoare și, pot spune fără rezerve, foarte elegantă".

Dar numai Capitala nu dă imaginea completă a Romîniei de azi. De aceea, pornim prin țară. Străbătînd Valea Prahovei sau trecînd în revistă localitățile răsărite pe litoral, unde noile construcții au îmbogățit enorm frumosul peisaj natural, imaginea devine mai completă și aprecierile pozitive mai cuprinzătoare.

„Arhitectura este foarte, foarte frumoasă — spune ziarista finlandeză Tuulkki Alkio. Aveți foarte buni arhitecți. Am avut plăcerea să stau de vorbă cu cîțiva arhitecți romîni și părerea mea este că ei se numără printre cei mai buni din Europa. Iar cunoscutul poet italian Salvatore Quasimodo, laureat al premiului Nobel pentru literatură, vede că pe „meleagurile acestea ale Pontului Euxin s-a născut o adevărată și luminoasă Rivieră, cu nimic mai prejos decît cea italiană". Cu atît mai mult este impresionată doctorița sovietică Constantinovna Berezovskaia de cele văzute pe meleagurile patriei noastre, cu cît ea a cunoscut Romînia în primele zile de după 23 August 1944". Războiul a adus peste tot numai distrugeri, ruine — spunea ea. Ce minunat s-a refăcut însă țara dv. Locurile pe unde am trecut atunci nici nu le-am mai recunoscut. Am văzut acum con-

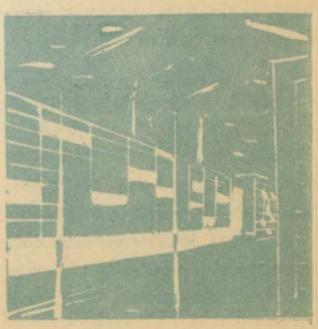

strucții noi și frumoase, orașe moderne... Peste tot, am văzut oameni sănătoși, vioi, dornici de muncă și de viață. Toate acestea mi-au lăsat o impresie de neșters".

Treptat, treptat, oaspeții noștri iau cunoștință de aspecte tot mai esențiale ale vieții noastre, de domeniile princi-

pale de activitate. Domnul Jacinto Tarras, ministrul adjunct al Comerțului Exterior din Cuba, vorbind în numele delegației ce o conducea, spunea: „În ceea ce privește impresiile noastre despre această țară, sînt realmente extraordinar de îmbucurătoare. Este un exemplu de țară care altădată aflîndu-se sub puterea monopolurilor, fiind pe atunci înapoiată din punct de vedere economic, sub impulsul forțelor socialismului și-a refăcut considerabil economia, mai cu seamă ramurile industriale. Am întîlnit de asemenea un ritm extraordinar în sectorul construcțiilor, atît cele industriale cît și de locuințe".

Domnul Kurt Lanz, director general al uzinei „Farbwerke Hoechst A.G." din R.F.G. spune: „Cunoșteam realizările obținute de Romînia în domeniul dezvoltării industriei sale chimice, ca și prevederile planului economic de șase ani în această direcție. Romînia este o țară bogată în petrol și alte materii prime. Ea dispune de o formidabilă bază pentru a-și crea o puternică industrie chimică. Aș dori să mai adaug că această țară este mai bogată și mai frumoasă decît mi-am închipuit".

Vizitînd uzina de tractoare din Brașov, d. Leonicio Basbaum din Brazilia este entuziasmat de nivelul înalt și de superioritatea industriei noastre socialiste. „Este o întreprindere cu o mare capacitate de producție, așa cum nu există în țara mea. Cred că este o frumoasă dovadă a capacității creatoare a statului democrat-popular romîn. Am fost impresionat nu numai de dimensiunile acestei fabrici și de tehnica producției, ci și de dragostea cu care muncitorii participă la producție, conștienți de avantajele și bunăstarea oferite de regimul socialist".

Nivelul tehnic al industriei noastre a atras atenția și industriașului american P. Keith, președintele corporației ame-

ricane „Hidrocarbon Research", care a calificat utilajul nostru petrolifer ca excelent.

După ce a vizitat o serie de gospodării agricole de stat, gospodării colective, institute de cercetări științifice agricole, dl. Stanislas J. Chagnon, asistent al ministrului adjunct al agriculturii din Canada, șeful unei delegații agricole canadiene, constată un progres general... „Agricultura în Romînia, remarcă el, are un caracter intensiv și este puternic organizată pe regiuni, în timp ce la noi ea este mai extensivă. Din cele văzute în cursul vizitelor făcute, m-am convins că agricultura dv. a realizat și va continua să obțină mari progrese". Iar senatorul belgian L.E. Troclet subliniază superioritatea agriculturii socialiste față de mica gospodărie țărănească. „Într-adevăr—spune el — cred că micilor gospodari le este absolut imposibil să aibă un randament valabil nu numai pentru țară, dar și pentru agricultorii înșiși. Iată de ce am fost cu adevărat foarte

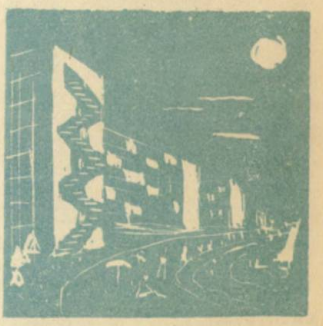

interesat de succesul colectivizării în agricultura dv."

Dar, oaspeții apreciază și nivelul de trai al oamenilor muncii, grija statului nostru pentru o viață tot mai îmbelșugată. Aceasta cu atît mai mult cu cît în țările capitaliste omul simplu este obsedat de grija zilei de mîine. Iată ce spune domnul Edgar Joung, vicepreședinte al Asociației de prietenie anglo-ro-

mîne, care a vizitat țara noastră și în 1948. „În cei 12—13 ani care s-au scurs din 1948 s-au realizat îmbunătățiri spectaculoase în privința nivelului de trai. Am fost deosebit de impresionat de ritmul și anvergura programului de construcții din Romînia, care poate fi luat drept exemplu de multe țări. Am fost de asemenea impresio-

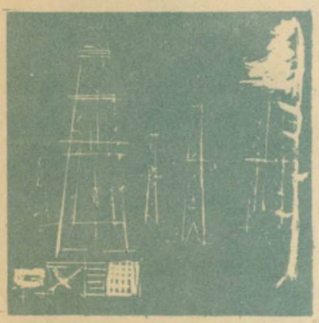

nat de faptul că magazinele, nu numai în București dar și în celelalte orașe pe care le-am vizitat, sînt pline din belșug nu numai cu mărfuri de larg consum dar și cu consumatori. Se întîmplă să vezi și la Londra magazine pline cu mărfuri de larg consum, dar ele sînt inaccesibile consumatorilor, deoarece prețurile sînt prea ridicate. În Romînia, poți vedea în vitrinele magazinelor multe lucruri de larg consum, o varietate foarte mare de produse și o simțitoare scădere a prețului. Și cînd te gîndești că s-au realizat în același timp creșteri de salarii! Aceasta arată foarte clar că populația se bucură cu regularitate de o îmbunătățire a nivelului de trai". Și d. Edmund Frow adaugă: „În țara mea, noțiunea de locuințe muncitorești este asociată cu ideea unui tip foarte prost de locuințe. Dar locuințele muncitorilor romîni se remarcă prin gustul artistic cu care au fost construite, prin felul cum se îmbină cu împrejurimile — grădină și flori peste tot — într-un cuvînt te impresionează viața frumoasă a poporului".

Despre grija pentru tînăra generație din patria noastră profesorul universitar Fernando Carmona de la Pena din Mexico City, membru al comitetului pentru apărarea păcii din Mexic, declară: „Ne-a impresionat extraordinar modul cum sînt ocrotiți și apărați copiii acestei țări. Este un lucru ce se remarcă, în mod practic, pretutindeni. Îl întîlnești la fel în marea Capitală ca și în cel mai mic sat; la fel într-un cămin obișnuit, într-o instituție specială pentru copiii născuți prematur, ca și în sălile de pediatrie, sau în spitalele specializate; de la grădinițe și creșe pînă la sălile de spectacole și programele de

radio-televiziune dedicate copiilor".

Bogata viață culturală a poporului nostru a impresionat profund pe d-na Rosie Holender, secretara generală a Uniunii femeilor belgiene pentru

apărarea păcii. „Viața culturală a întregului popor — arată ea — este foarte dezvoltată. Oamenii simpli mi-au vorbit despre marii autori ai literaturii universale. Am avut bucuria de a fi aici în zilele desfășurării concursului echipelor de artiști amatori. Este pentru noi ceva aproape de necrezut că în aceste echipe activează multe sute de mii artiști amatori din rîndurile muncitorilor, țăranilor, tineretului, lucru de neconceput la noi, unde muncitorii nu au posibilitatea să participe la asemenea manifestări culturale. Am admirat interesul și dragostea cu care sînt cultivate aici tradițiile folclorice, paralel cu dezvoltarea culturii noi, inspirate de teme actuale".

Vizitată an de an de tot mai mulți oaspeți de peste hotare, Republica Populară Romînă este cunoscută tot mai mult în lume ca o țară frumoasă, bogată, cu oameni care construiesc o viață nouă, îmbelșugată, o țară profund interesată în menținerea și apărarea păcii.

ANA IOANID

DRUMUL SPRE COSMOS

de IGOR MERKULOV
vicepreşedinte al secţiei unionale de astronautică de pe lîngă Federaţia de aviaţie din U.R.S.S.

Ştiinţa şi tehnica modernă au ajuns la o treaptă atît de înaltă, încît omenirea a putut trece la transpunerea în viaţă a visului multor generaţii de oameni — cucerirea spaţiului cosmic. Zborul primului cosmonaut din lume, maiorul sovietic Iuri Gagarin, pe nava „Vostok-I", a deschis epoca pătrunderii omului în Cosmos.

Zborul orbital, înfăptuit de Gherman Titov, pe nava „Vostok-2", a arătat că se apropie ziua cînd se vor realiza previziunile ştiinţifice ale lui K. Ţiolkovski, iar omul va păşi pe asteroizi. El va putea să ridice cu mîna o piatră de pe suprafaţa Lunii... să observe planeta Marte, de la distanţa de numai cîţiva zeci de kilometri, şi va putea păşi pe sateliţii acestei planete sau chiar pe suprafaţa ei.

O PROBLEMĂ MULTILATERALĂ ÎŞI GĂSEŞTE REZOLVAREA

Pentru ca o rachetă cu aparatură automată sau o navă cosmică să se transforme în sateliţi ai pămîntului şi să înceapă să se rotească de-a lungul unei orbite circulare, după ieşirea din păturile dense ale atmosferei şi pînă în momentul cînd se opreşte motorul, ele trebuie să atingă prima viteză cosmică, aproximativ 8 km/secundă. Pentru a se depărta de pămînt spre Cosmos e nevoie de a doua viteză cosmică de 11,2 km sec, iar pentru zborul spre orbitele altor planete trebuie atinsă o viteză şi mai ridicată. Aşa, de pildă, pentru a atinge planeta Venus este necesară o viteză de cel puţin 11,5 km sec.

În felul acesta, drumul rachetei cosmice depinde de viteza pe care o dezvoltă. Totodată, viteza necesară este considerată nu ca o caracteristică a vitezei de deplasare, ci ca indice al rezervei de energie cinetică. Atingerea de către rachetele cosmice a vitezelor de zbor necesare constituie o problemă a energeticii rachetelor — problemă din cele mai importante în ansamblul problemelor cuceririi Cosmosului.

Un alt aspect nu mai puţin important constă în precizia cu care racheta este plasată pe orbita stabilită. Această sarcină face parte din domeniul dinamicii rachetelor, la baza căreia se află mecanica corpurilor cu masă variabilă.

Importanţa dinamicii rachetelor constă nu numai în calcularea precisă a deplasării rachetei, dar şi în stabilirea unui regim de zbor în care plasarea rachetei pe orbita cosmică este înfăptuită cu minime cheltuieli energetice. Soluţionarea completă a acestor sarcini constituie o condiţie necesară pentru a dobîndi succese în cucerirea Cosmosului.

Pentru realizarea unor calcule precise de deplasare a rachetei se impune, de asemenea, efectuarea unor cercetări aerodinamice, precizîndu-se forţa cu care aerul va acţiona asupra corpului rachetei în perioada de zbor în atmosferă.

Întrucît viteza rachetelor cosmice depăşeşte de zeci de ori viteza sunetului, în ultimele două decenii au luat o largă dezvoltare acele ramuri ale aerodinamicii care poartă denumirea de aerodinamica vitezelor supersonice. Aceste ramuri s-au dezvoltat, devenind o disciplină ştiinţifică de sine stătătoare — dinamica gazelor. Sarcina acestei discipline noi nu se limitează doar la determinarea pasivă a forţelor de rezistenţă ale aerului. Cercetările dinamicii gazelor cuprind căutarea şi găsirea celor mai indicate forme exterioare ale dispozitivelor de dirijare a rachetei aerodinamice, a aparatelor de zbor, forme care să permită reducerea la minimum a rezistenţei sferei în perioada de acceleraţie.

Atingerea unei viteze anumite, asigurarea unei înalte precizii de plasare a rachetei pe orbită şi soluţionarea complexului de probleme ale dinamicii gazelor constituie elemente esenţiale în tehnica rachetelor cosmice. Firește, ele nu epuizează nici pe departe întregul conţinut al problemei zborurilor cosmice.

La rezolvarea acestora contribuie în mod activ numeroase ramuri ale ştiinţei şi tehnicii. Teoria elasticităţii şi a rezistenţei materialelor înarmează pe constructori cu metode din cele mai precise de calcul a construcţiei rachetelor, din punct de vedere al rezistenţei lor. Medicina cosmică urmăreşte să cunoască toate aspectele înrîuririlor nocive posibile şi să-l ocrotească faţă de ele pe viitorul cosmonaut. Metalurgiştii caută aliaje mai rezistente, caracterizate mai ales prin rezistenţă la vibraţii şi temperaturi înalte.

IDEILE LUI ŢIOLKOVSKI TRANSPUSE ÎN VIAŢĂ

Savanţii sovietici care studiază problema zborurilor cosmice şi-au concentrat, în primul rînd, atenţia asupra esenţei acestei probleme — energetica rachetelor.

Sursa de energie pentru funcţionarea motorului de rachetă este combustibilul. Iată de ce K. Ţiolkovski, în primele sale lucrări cu privire la mişcarea de reacţie, a considerat drept sarcină centrală problema combustibilului. Lui Ţiolkovski îi aparţine, de asemenea, ideea cu privire la motorul de rachetă care să funcţioneze pe bază de combustibil lichid, mai avantajos din punct de vedere energetic decît pulberele folosite pînă atunci. K. Ţiolkovski a prezentat şi a fundamentat numeroase idei interesante în teoria combustibilului motoarelor de rachetă. Multe dintre aceste idei au şi fost realizate, altele aşteaptă să fie aplicate.

Discipolii şi urmaşii lui Ţiolkovski au dezvoltat cu succes concepţiile sale. A fost emisă ideea preţioasă cu privire la folosirea în motoarele rachetă nu numai a reacţiei arderii, dar şi a altor reacţii care însoţesc degajarea de căldură, cum ar fi reacţia de asociaţie cu fluor. L. Kondratiuk şi F. Ţander au emis ipoteza folosirii motoarelor rachetă drept complimentare la combustibilul lichid şi combustibilul metalic, ceea ce sporeşte efectul termic al reacţiei. Ideea lor este interesantă şi prin faptul că indică posibilitatea folosirii drept combustibil a unor piese metalice ale rachetei care devin inutile. Aşa sînt, de pildă, rezervoarele combustibilului consumat.

Savanţii sovietici au elaborat teoria fundamentală a combustibililor pentru motoare rachetă; ea nu se limitează la problema privitoare la atingerea unui efect termic maxim, dar pune şi soluţionează complexul numeroaselor probleme importante, cele care au o însemnătate hotărîtoare pentru dezvoltarea cosmonauticii.

Atingerea unui coeficient înalt de ardere în motoarele rachetă a devenit una din cele mai complexe probleme ale chimiei fizice. Motorul rachetei poate, chiar cînd are dimensiuni mici, să efectueze un lucru uriaş. Explicaţia înaltei eficienţe a acestui motor constă în solicitarea termică extrem de ridicată a camerelor sale de ardere care, în ceea ce priveşte mărimea lor, depăşesc tot ceea ce a cunoscut tehnica pînă în prezent. Solicitarea termică ridicată poate fi obţinută numai în condiţiile unei viteze extrem de ridicate a procesului de ardere. De aceea, crearea motoarelor rachetă a necesitat studierea profundă a cineticii reacţiilor chimice, căutarea unor procedee de a atinge o cît mai completă ardere în viteze ale reacţiei, noi pentru termotehnică.

Asigurarea unui proces eficient al arderii, folosirea camerelor de ardere constituie sarcini din cele mai importante în construcţia motoarelor rachetă. Pentru soluţionarea cu succes a acestor sarcini, e nevoie de studierea fizicii arderilor. O contribuţie de preţ în acest domeniu l-au adus colectivele de savanţi sovietici care lucrează sub conducerea acad. N. Semionov, laureat al Premiului Nobel, L. Hitrin, membru corespondent al Academiei de Ştiinţe, A. Predvoditelev şi multe altele.

ZBORURILE CU VITEZE COSMICE

Organizarea justă din punct de vedere ştiinţific a lucrărilor în domeniul tehnicii rachetelor a permis savanţilor şi constructorilor sovietici să creeze motoare de calitate excelentă care să funcţioneze cu combustibil eficient. Aceasta a constituit esenţa succeselor tehnicii rachetelor în Uniunea Sovietică.

Calculul sectorului activ al traiectoriei rachetei a cărei masă, ca urmare a folosirii combustibilului, constituie o mărime variabilă, este un calcul extrem de complex. Bazele mecanicii corpurilor cu masă variabilă au fost elaborate de prof. I. Meşerski. În 1897, el a stabilit ecuaţia de bază a mişcării funcţiilor maselor variabile. Ea are o importanţă principială deosebită în istoria dezvoltării mecanicii teoretice şi, mai ales, în dinamica rachetelor. Tot în acea perioadă, cercetări matematice în domeniul deplasării rachetelor au fost efectuate de K. Ţiolkovski. El este autorul teoriei fundamentale a mişcării reactive, publicată în 1903 în renumita sa lucrare „Cercetarea spaţiului cosmic de către dispozitive cu reacţie". Teoria lui Ţiolkovski stabilea că aparatele cu reacţie pot efectua zboruri cu viteză cosmică. În teorema rachetei, Ţiolkovski susţine că, într-un mediu lipsit de greutate, viteza finală a rachetei depinde numai de cantitatea combustibilului acumulat şi de viteza de scurgere din efuzoare a produselor arderii.

De aici rezultă cît de importante sînt sarcinile care stau în faţa constructorilor de rachete. Prima constă în a obţine o viteză ridicată de scurgere a gazelor, ceea ce se obţine prin alegerea combustibilului şi prin construcţia motorului. A doua constă în a uşura la maximum construcţia rachetei, astfel încît o parte cît de mare din greutatea totală a navei să fie folosită pentru combustibil.

Lucrări în domeniul mecanicii corpurilor cu masă variabilă şi în cel al teoriei mişcării cu reacţie s-au desfăşurat cu deosebită amploare în Uniunea Sovietică, începînd din anii '30. Vorbind despre contribuţia remarcabilă a lui Ţiolkovski la teoria mişcării rachetelor, profesorul A. Kosmodemianski arăta în studiul introductiv la volumul al II-lea al ediţiei academice a operelor lui Ţiolkovski: „Lucrările lui Konstantin Eduardovici ne vădesc un adevărat inovator, un creator de noi căi de cercetare, un autor curajos şi original al unei orientări progresiste în ştiinţă...".

Konstantin Eduardovici Ţiolkovski este acela care a dat dinamicei rachetelor acel impuls revoluţionar, vast, acele concluzii profunde, caracteristice creaţiilor nemuritoare ale minţii omeneşti. Aceasta înseamnă o contribuţie de necontestat a ştiinţei sovietice la tezaurul culturii umane.

Un capitol de cea mai mare importanţă în teoria mişcării cu reacţie a fost elaborat de prof. V. Vetcinkin. El este autorul dinamicii aparatelor cu reacţie înaripate.

Mecanica corpurilor cu masă variabilă, creată de Meşterski şi Ţiolkovski şi dezvoltată în lucrările savanţilor sovietici de mai tîrziu, a constituit baza teoretică pentru tehnica rachetelor şi a deschis perspectivele zborurilor cosmice. Însă pentru a calcula mişcarea rachetei în atmosferă, pentru a asigura funcţionarea fără greş a dispozitivelor de conducere, pentru a calcula solicitatea care acţionează asupra corpului rachetei este necesară studierea legilor mişcării corpurilor în mediul gazos cu viteză supersonică.

Caracteristicile mişcării gazului cu viteză supersonică, au fost elucidate încă în 1902, în lucrările remarcabilului savant Serghei Ciaplîghin.

Dinamica gazelor, creată prin lucrările lui S. Ciaplîghin şi dezvoltată în lucrările a numeroşi oameni de ştiinţă din lume, printre care şi remarcabilii savanţi sovietici academicienii N. Kocin şi S. Hristianovici, A. Dorogniţîn, M. Keldîş, B. Specikin, au asigurat metode pentru calculul forţelor care acţionează asupra rachetei în torentul supersonic al aerului şi permit alegerea formelor exterioare cele mai indicate ale rachetei, permit prelucrarea părţii exterioare a motoarelor rachetă.

Aşadar, lucrările savanţilor sovietici au făcut posibilă soluţionarea unor probleme ştiinţifice cardinale care au constituit baza dezvoltării tehnicii rachetelor cosmice: problema energeticii rachetelor, a dinamicii rachetelor, a dinamicii gazelor. Soluţionarea cu succes a acestor probleme ştiinţifice a constituit fundamentul teoretic pentru realizările actuale în cucerirea Cosmosului.

Oamenii de ştiinţă sovietici care lucrează în domeniul cuceririi Cosmosului, împărtăşesc pe deplin ideile lui N.S. Hruşciov, după care puternicele rachete sovietice care nu-şi au egal în nici o ţară, sînt folosite pentru rezolvarea sarcinilor paşnice, pentru extinderea şi aprofundarea cunoştinţelor noastre despre univers. Noile date pe care ştiinţa sovietică le-a obţinut în cursul ultimului zbor în Cosmos, vor deveni un bun al tuturor savanţilor, al tuturor popoarelor şi, în felul acesta, vor face un bun serviciu cauzei progresului întregii omeniri, cauzei păcii.

FESTIVALUL Enescu

De vorbă cu maestrul Ion Dumitrescu despre cel de-al doilea Festival şi Concurs internaţional „George Enescu"

În timp ce răsunetul internaţional al celui de al doilea Festival şi Concurs internaţional „George Enescu" îşi prelungeşte ecoul în publicaţiile şi revistele de specialitate din străinătate, am socotit interesant să solicităm un interviu compozitorului Ion Dumitrescu, maestru emerit al artei şi prim-secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R.

Maestrul Ion Dumitrescu a putut urmări atît munca de organizare cît şi rezultatele ei. Convorbirea cu d-sa ne-a oferit o privire sintetică, de ansamblu, asupra desfăşurării marii reuniuni muzicale internaţionale din capitala ţării noastre,

— Vă rugăm să ne spuneţi, maestre, dacă cel de al doilea Festival şi Concurs internaţional „George Enescu" a marcat un progres, în privinţa organizării şi desfăşurării faţă de prima sa ediţie, din anul 1958?

— Răspunsul la această întrebare nu poate fi decît afirmativ şi este firesc să fie astfel, pentru că legea care ne călăuzeşte pe noi, cetăţenii Republicii Populare Romîne, este legea progresului. În condiţiile excepţionale create de statul nostru dezvoltării culturii noi, a vieţii muzicale şi a creaţiei compozitorilor noştri, cel de al doilea Festival şi Concurs internaţional „George Enescu", instituit de guvernul Republicii noastre, pentru cinstirea marelui muzician romîn, are o semnificaţie adîncă. El s-a desfăşurat într-un cadru festiv larg, în ambianţa strălucitoare a noilor săli de concerte şi spectacole, şi a marcat sub toate raporturile mari succese pentru creaţia şi interpretarea muzicală romînească. Acest al doilea festival are toate şansele să se bucure de un răsunet internaţional mai important decît cel dintîi. Oaspeţii străini ai primului Festival şi Concurs, veniţi pentru a doua oară aici, au avut de astă dată surpriza de a se afla într-un oraş nou, întinerit şi înfrumuseţat prin noile şi vastele construcţii. Cei veniţi pentru prima oară în Bucureşti şi-au exprimat cu multă căldură surpriza şi entuziasmul pentru capitala ţării noastre, pentru oamenii întîlniţi aici şi pentru nivelul general al artei muzicale romîneşti.

— Cum vă explicaţi creşterea interesului publicului larg pentru muzica simfonică şi de cameră, interes reflectat în marele număr de auditori care au urmărit etapele concursurilor şi numeroasele concerte şi spectacole din cadrul Festivalului?

— Creşterea impresionantă a publicului iubitor de muzică din ultimii ani este un aspect specific al revoluţiei culturale, desfăşurate intens şi pe planul educaţiei muzicale a maselor

largi. Ani de-a rîndul și mai ales în ultimul timp, membri ai Uniunii Compozitorilor din R.P.R., muzicologi, critici și compozitori, au susținut concerte-lecții, emisiuni radiofonice, conferințe muzicale, audiții la locurile de producție. Editura Uniunii Compozitorilor a editat cărți de popularizare a muzicii universale, a marilor compozitori clasici, a muzicii românești. Întîlnirile compozitorilor cu oamenii muncii s-au intensificat. Crearea Universității muncitorești de educație muzicală, prin colaborarea dintre Uniunea Compozitorilor și Consiliul Central al Sindicatelor, a contribuit de asemenea la sporirea interesului pentru muzică și la lărgirea rîndurilor publicului nostru de concerte. Muzica a devenit în țara noastră o puternică pîrghie în educația estetică a maselor. Avem un public însetat de frumos, conștient de valoarea artei în viața socială, un public cu reacții sănătoase și plin de entuziasm, care a impresionat prin căldura cu care a participat la manifestările muzicale pe marii artiști ce ne-au vizitat țara sau au concertat în timpul Festivalului.

— Ce credeți despre locul ocupat de muzica românească în programele concertelor și concursurilor din cadrul Festivalului?

— Cred că muzica românească a fost la loc de cinste, dar putea să ocupe chiar un loc și mai important și în deosebi muzica lui Enescu, recunoscut din ce în ce mai mult ca un maestru român al muzicii universale. Mi se pare un merit al tînărului și talentatului dirijor sovietic Ghenadi Rojdestvenski, care, împreună cu Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii sovietice ne-a prezentat o interpretare de înalt nivel artistic a Simfoniei a I-a în mi bemol major de Enescu.

La concursuri, muzica românească, în special muzica lui Enescu, a fost în general satisfăcător reprezentată. Nu numai concurenții români, dar chiar și cei străini au abordat piese mari din creația românească. Așa, de pildă, concurentul izraelian Arie Vardi a interpretat Sonata de Mihail Jora.

— În ce măsură Festivalurile „Enescu" constituie un prilej de întărire a legăturilor culturale internaționale ale Uniunii Compozitorilor cu personalități și organizații muzicale de peste hotarele țării?

— Reuniunile cu muzicienii străini care s-au desfășurat în timpul Festivalului la sediul Uniunii noastre, au permis oaspeților să cunoască muzica și pe compozitorii români, precum și stadiul nostru de dezvoltare.

Pentru Uniunea Compozitorilor, Festivalul „George Enescu" a fost un bun prilej de a iniția relații directe cu personalitățile venite din numeroase centre muzicale mondiale sau de a

strînge aceste relaţii atunci cînd ele fuseseră deja create.

În cursul vizitelor pe care eminenţii muzicieni — compozitori, muzicologi, critici muzicali etc. — le-au făcut Uniunii, au putut fi abordate în cadrul unor întrevederi prieteneşti discuţii de interes comun, ca: schimburi de informaţii, cunoaşterea reciprocă a creaţiei muzicale din ţările respective, schimburi de materiale muzicale.

Mulţi muzicieni străini şi-au manifestat dorinţa ca atît lucrările romîneşti, pe care le-au ascultat în concertele din cadrul Festivalului, cît şi acele cu care au făcut cunoştinţă în cursul audiţiilor organizate de Uniunea Compozitorilor să poată fi executate şi în ţările lor, aceasta constituind un început pentru un schimb mai intens de lucrări între instituţiile muzicale din ţările respective şi cele din ţara noastră. În această privinţă, convorbirea cu compozitorii Dmitri Kabalevski şi Nazib Gaiazovici Jiganov, secretari ai Uniunii Compozitorilor din U.R.S.S. Georges Auric, preşedintele Societăţii Autorilor, Compozitorilor şi Editorilor din Franţa, Jean Absil, profesor la Conservatorul din Bruxelles, Hans Sittner, directorul Conservatorului din Viena, şi alţii s-au dovedit foarte folositoare.

— Ce credeţi despre nivelul realizat în interpretarea creaţiei enesciene şi a muzicii romîneşti contemporane, programate în concertele Festivalului?

— Teatrului nostru de Operă şi Balet i se cuvin elogii îndreptăţite pentru seara de operă şi balete romîneşti. Tinerii noştri dirijori, în primul rînd Iosif Conta şi Mircea Cristescu, mi-au întărit şi mai mult convingerea pe care am avut-o şi am mărturisit-o întotdeauna, că merită laude pentru nivelul interpretărilor pe care l-au atins în concertele conduse în timpul Festivalului. De altfel, talentul şi realizările lor au fost recunoscute şi unanim aplaudate de oaspeţi.

Cum vedeţi, cred că avem toate motivele să fim optimişti pentru viitorul muzicii romîneşti. Fără îndoială că cel de al treilea Festival şi Concurs „George Enescu" va însemna încă un pas înainte pentru muzica şi muzicienii noştri.

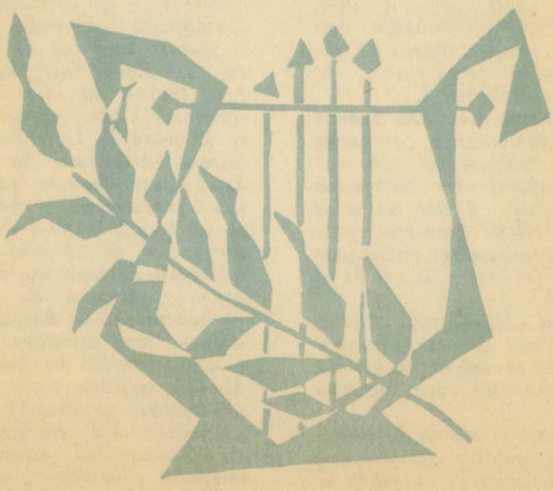

„Hotărîrea" de ANNA SEGHERS

Cunoscută cititorilor romîni din lucrările traduse la noi, scriitoarea germană Anna Seghers răspunde unor acute probleme ale actualităţii prin romanul „Hotărîrea" apărut recent în Republica Democrată Germană. Militantă antifascistă, expatriată în Franţa şi Mexic în timpul teroarei naziste, Anna Seghers, fruntaşă a literaturii germane contemporane şi a mişcării mondiale pentru pace, conturează în „Hotărîrea" un vast tablou al vieţii din cele două Germanii între anii 1946—1951, aducînd în faţa cititorilor o multitudine de personaje, de probleme. Drumul personajelor este urmărit de-a lungul unei perioade mai îndelungate, dar accentul cade, firesc, asupra etapei de reconstrucţie în Germania democratică, de construire a bazelor socialismului.

Odată cu sezisarea elementului nou apărut în viaţa Germaniei democratice, autoarea atrage atenţia asupra pericolului provocat de reînvierea fascismului în Germania apuseană, asupra cîrdăşiei dintre cercurile monopoliste cu capitaliştii germani, promotorii unei politici revanşarde şi militariste în ciuda severei lecţii furnizate de cel de-al doilea război mondial.

În centrul cărţii se află uzinele Kossin din Republica Democrată Germană, pentru că de activitatea uzinei se leagă, în ultimă instanţă, destinul oamenilor care lucrează aci.

...Robert Lohse, dîndu-şi seama de caracterul inuman al concepţiilor fasciste, se ataşează luptei democratice şi ia parte la războiul din Spania, unde îl reîntîlneşte pe vechiul lui prieten Richard Hagen şi pe Herbert Melzer, intelectual ostil regimului hitlerist.

...Anii de după al doilea război mondial, îl găsesc la uzinele Kossin. Aici, Robert organizează pregătirea ucenicilor dînd dovadă de spirit de iniţiativă şi participă, alături de ceilalţi muncitori şi tehnicieni la acţiunea de organizare a producţiei. Autoarea l-a înzestrat cu o bogată viaţă sufletească şi în felul acesta a izbutit să contureze convingător chipul unui obişnuit constructor al socialismului în Republica Democrată Germană.

Robert încearcă să întemeieze un cămin cu Liza Zech. Dar, legătura se destramă şi fata trebuie să ia o hotărîre curajoasă şi irevocabilă căci, pe nesimţite, Robert Lohse se ataşează de Leni Nohl, o femeie al cărei bărbat dispăruse în timpul războiului. Leni îl consideră la început un simplu prieten. Întoarcerea bărbatului rătăcitor, care se va dovedi în cele din urmă un agent al serviciilor de spionaj, îi dezvăluie femeii adevărul de care nu fusese conştientă pînă atunci. Ataşată de regimul democratic, ea contribuie la demascarea unui grup duşmănos, care urmărea atragerea în R.F.G. a tehnicienilor de înaltă calificare de la Kossin, acţiune prin care se urmărea dezorganizarea producţiei. Profitînd de situaţia anormală din Berlinul de vest, agenţii imperialismului reuşesc să atragă cîţiva ingineri şovăielnici, uzînd de şantaj, pro-

voacă sinuciderea unui inginer capabil și cinstit, dar nu izbutesc să declanșeze haosul pe care scontau.

Ultimele pagini ale romanului arată cum actele provocatoare ale dușmanilor socialismului au avut darul să scoată și mai mult în evidență solidaritatea oamenilor muncii în lupta contra dușmanilor înrăiți ai R. D. Germane.

Dacă drumul lui Robert Lohse nu a fost lipsit de sinuozități, al doilea erou, Richard Hagen, se situiază de la început și cu neclintită hotărîre pe pozițiile cele mai înaintate ale proletariatului german. Herbert Melzer, al treilea erou, înțelege cu greutate la început unele probleme de hotărîtoare importanță. În anii emigrației, el a ajuns în Statele Unite, unde i se publică unele lucrări literare. Cînd unul din romanele sale, inspirat din lupta poporului spaniol pentru libertate scoate în evidență faptul că mișcarea de rezistență din Spania continuă, patronii editurilor refuză să-l tipărească. Aflat în Europa, manifestînd o viziune nouă asupra situației politice, își găsește moartea în timpul unei mari manifestații greviste din Germania occidentală.

Prin destinul personajelor centrale ale romanului, Anna Seghers a evidențiat participarea maselor la consolidarea puterii democratice în R.D.G.

Roman de mare actualitate, al cărui conținut, firește, a fost schițat aci foarte pe scurt, cartea Annei Seghers contribuie la cunoașterea prin realizate pagini de literatură a muncii și luptei poporului german pentru pace și socialism. Romanul „Hotărîrea" constituie o biruință a literaturii realist-socialiste germane.

TIBERIU AVRAMESCU

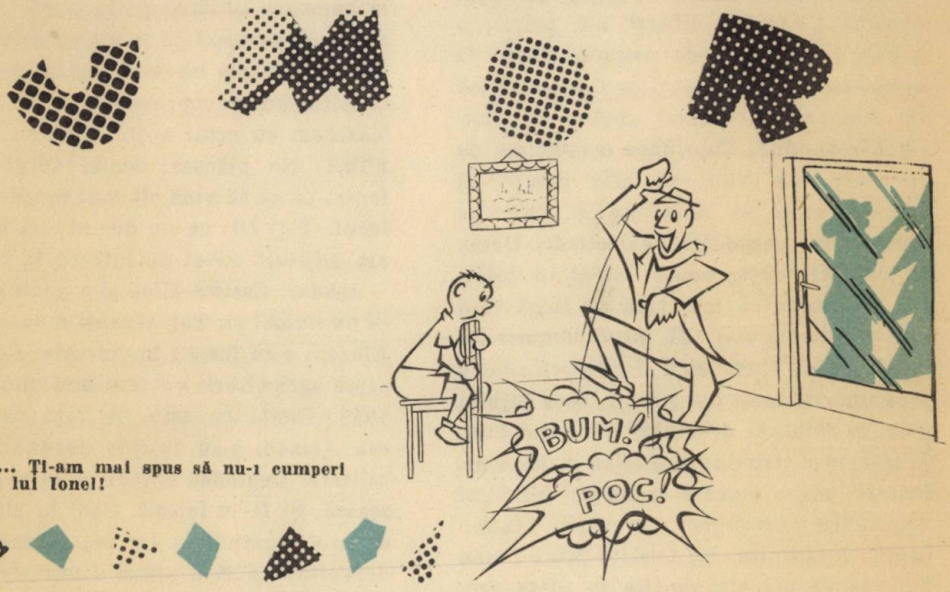

Naeee!... Ți-am mai spus să nu-i cumperi pocnitori lui Ionel!

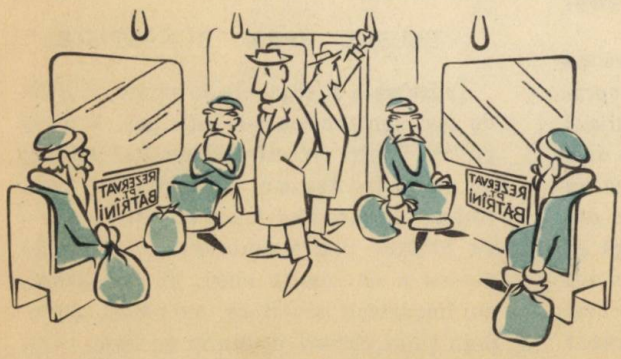

În seara de revelion...

Desene de MIHAI GROSU

COSTICĂ MICĂ ŞI AI SĂI ŞI-AU GĂSIT DRUMUL

Către sfîrşitul anului 1955, la redacţia ziarului „Romînia liberă" s-a primit o scrisoare deosebit de semnificativă. O trimisese ţăranul muncitor Costică Mică din Alexeni, sat aşezat undeva în cîmpia Bărăganului. Cuprindea o mulţime de întrebări. Ce voia să afle omul? Îl interesa cum se munceşte şi cum se trăieşte în gospodăria colectivă. Dorea să mai ştie dacă, odată intrat în colectiv, va putea să mai ţină pe lîngă casă vite şi cîte anume. Şi şirul lămuririlor cerute nu se oprea aici. Scrisoarea releva preocupările unui om cinstit, care bîjbîia încă, în căutarea drumului celui mai bun. Şi asemenea ţărani se mai aflau în Alexeni. Printre ei se număra şi Andrei Mică, şi Alexandru Gheorghe, şi alţii. Într-o pagină a ziarului, lui Costică Mică i s-au dat răspunsuri amănunţite la toate problemele ridicate. Ce-a făcut el după aceea, am aflat la Alexeni.

— Am citit cele scrise în ziar, împreună cu alţi oameni din sat — a spus el. Lucrurile erau clare: n-aveam decît de cîştigat dacă intrăm în colectivă. Dar înainte de a lua o hotărîre definitivă, ne-am zis că nu strică să trecem şi pe la gospodăria din Broşteni, care se află la numai o fugă de cal de satul nostru. Zis şi făcut. Ne-am dus acolo într-o duminică. Ne-a primit chiar preşedintele, Mihai Vasile. Ne-a întrebat ce voiam să vedem, şi cum noi am spus că totul, ne-a luat şi ne-a purtat prin toată gospodăria. Am trecut şi pe la ferme, şi pe la hambare, şi chiar pe la creşă. Pe urmă am mers pe-acasă pe la cîţiva colectivişti. Seara, cînd am isprăvit vizita, eram cam obosiţi, dar ne cuprinsese o mare bucurie. Văzusem cu ochii noştri ziua noastră de mîine. Ne plăcuse. Acum totul era să facem ca ea să vină cît mai repede. Şi am făcut. Toţi cîţi ne-am dus atunci în vizită am alcătuit cereri de intrare în colectiv.

Aşadar, Costică Mică şi-a găsit drumul. Şi nu numai el. Toţi ţăranii muncitori din Alexeni s-au înscris în colectiv. Colectivizarea agriculturii s-a terminat aici încă în 1959. Odată cu asta, în faţa oamenilor din Alexeni s-au deschis nebănuite posibilităţi. Depindea numai de ei să le folosească. Şi le-au folosit. Căci în cîţiva ani de zile, gospodăria lor s-a întărit şi s-a dezvoltat încît a ajuns o unitate bogată şi puternică.

URCUŞUL SPRE BUNĂSTARE

Îndrumată de organele de partid, ajutată de stat, gospodăria s-a înfiripat, a prins putere. Mulţi colectivişti au fost trimişi pe la şcoli. Aşa s-a întîmplat cu Popa Ralea, cu Petre Nedelcu şi cu alţii. Aceştia au învăţat cum trebuie lucrat pămîntul pentru a da recolte mari. Întorşi acasă, au împărtăşit şi altora metodele aflate. S-au ţinut cursuri în lunile de iarnă, s-au

organizat schimburi de experienţă cu alte unităţi mai mari.

Treptat, treptat, în activitatea colectiviştilor de la Alexeni s-au vădit în mai mare măsură rezultatele cunoaşterii cerinţelor ştiinţei. A prins să se are tot locul de cu toamnă şi acest lucru prezintă o mare importanţă pentru Bărăgan. De asemenea a început să se pună mai mult preţ pe folosirea îngrăşămintelor. Înainte, gunoiul lui i se dădea foc sau, în cel mai bun caz, era dus şi aruncat la marginea satului. „Nu-i bine să-l împrăştiem pe cîmp, că arde plantele la rădăcină", aşa se credea. Acum însă, acest îngrăşămînt atît de complex şi de complet este căutat, cum se spune, ca iarba de leac. Oamenii nu se mulţumeau numai cu atît. Mai cereau şi îngrăşăminte chimice. Colectiviştii au prins apoi să fie cu multă luare-aminte la ceea ce pun în pămînt. Ei nu mai seamănă decît grîu din soiurile de mare productivitate, recomandate pentru cîmpia Dunării şi porumb dublu hibrid. Cu mult dichis se fac praşilele, plivitul. Şi recoltele cresc. În 1960, producţiile — atît la grîu cît şi la porumb — s-au dublat în comparaţie cu anul 1956. Iar în 1961, faţă de 1960, recoltele au crescut la principalele culturi cu 30—35 la sută.

Gospodăria a pornit cu hotărîre pe calea dezvoltării multilaterale a producţiei, folosindu-se cu pricepere condiţiile naturale existente. O deosebită atenţie s-a dat creşterii vitelor. De la 7 vaci şi 12 scroafe cîte aveam la început s-a ajuns în 1960 la 53 de vaci, la 930 de oi, la 30 de scroafe şi la 100 de porci îngrăşaţi. Iar în 1961, cirezile şi turmele au continuat să crească. Numărul vacilor s-a dublat, al oilor a urcat pînă la 1260 de capete, iar al porcilor îngrăşaţi pînă la 200. S-a mărit şi producţia vitelor. De la o vacă s-au muls în acest an cîte 2000—2100 litri de lapte, iar de pe o oaie s-au tuns cîte 2 kg lînă. Acest fapt, se datoreşte, pe de o parte, faptului că toate animalele sînt de rase bune, iar, pe de altă parte, şi îngrijirii atente de care se bucură. Dar gospodăria cultivă şi plante tehnice, pune orez, şi-a creat o livadă.

Astfel, ea are de unde să vîndă către stat mari cantităţi de produse. În 1961, a desfăcut pe această cale o cantitate de produse pentru care a încasat aproape 3 milioane de lei venit — adică de 30 de ori mai mult decît acum 5 ani. Astfel gospodăria din Alexeni merge neabătut pe calea îmbelşugării.

ACOLO UNDE PĂTRUNDE LUMINA

Acest lucru a făcut ca şi satul să-şi schimbe înfăţişarea. Odinioară, îndată ce se întuneca, întreaga aşezare se cufunda în beznă. Acum însă nu se mai întîmplă aşa. Cu cîţiva ani în urmă satul a fost electrificat. Becuri s-au instalat pe la răscruci precum şi în fiecare casă. „Un bec lîngă fruntea unui om înseamnă cultură", spune unul dintre marii noştri scriitori contemporani. Dar, la Alexeni, becurile nu constituie singurul indiciu al pătrunderii civilizaţiei. După ele, în casele oamenilor au năvălit aparatele de radio. La oficiul poştal din localitate am aflat că la 300 de locuitori de aici se poate asculta muzică şi ultimele noutăţi la domiciliu. Iar în ultimele luni, în sat au început să se cumpere şi televizoare. Şi-au luat deocamdată Duţă Ralea, Gh. Anghel şi încă vreo 10 săteni. Dar amatori sînt încă mulţi. Şi pe măsură ce se aduc la magazinul din comună, tot mai numeroşi sînt cei ce se grăbesc să-şi ia. Satul s-a înnoit. Vreo trei cartiere s-au ridicat din temelii. S-a construit un cinematograf, o bibliotecă. De la an la an, Alexenii se transformă de nu-l mai recunoşti.

Acesta e satul Alexeni, aşezare cum sînt atîtea altele în Bărăgan. O viaţă bogată în evenimente şi la care se adaugă mereu altele noi, tot mai interesante, tot mai luminoase.

ION PAVELESCU

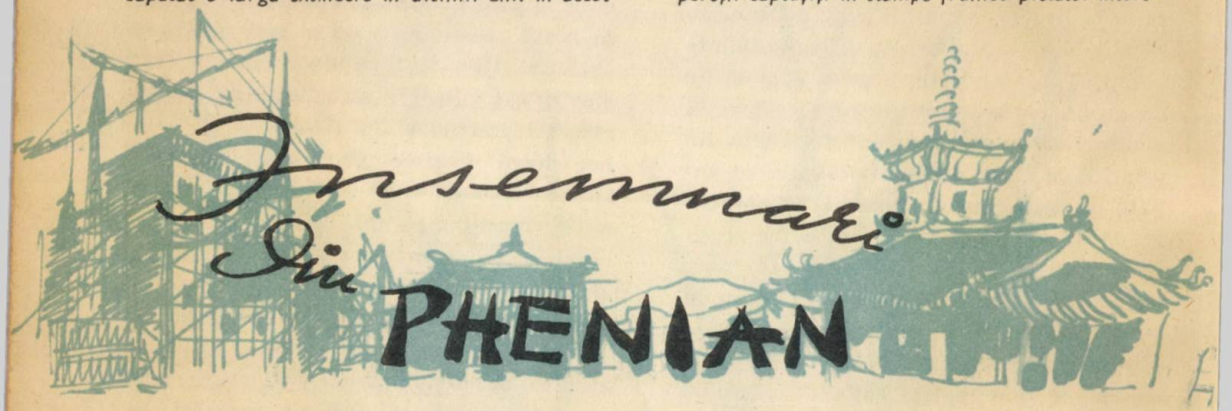

Într-un muzeu din Phenian, am văzut, printre altele, două fotografii așezate față în față. Una înfățișa Phenianul imediat după război — grămezi de moloz, o înșiruire de ruine. Cealaltă era de dată recentă; în aceasta nu mi-a fost greu să recunosc bulevardul larg și drept care trece prin mijlocul orașului, bulevard străjuit de blocuri moderne. Comparația are semnificația ei. Dar nu numai centrul capitalei a fost refăcut, ci și cartierele sale mărginașe cunosc primenirea. Cît cuprinzi cu privirea de pe dealul Moranbong — un minunat parc de odihnă — vezi o pădure imensă de macarale, care se înclină ca niște cocostîrci în jurul zidurilor ce se înalță majestuos.

Am fost într-o zi la Trustul de construcții din Phenianul de vest. Aici, am cunoscut mulți constructori — de la inginerul șef adjunct Să Zong Zu (repatriat anul trecut din Japonia) și pînă la brigadierul Iun Biong Kuon. Brigada acestuia — care este formată numai din tineri — se ocupă de montarea prefabricatelor. În Coreea de Nord, acest mijloc rapid și economic de construcție a căpătat o largă extindere în ultimii ani. În acest scop, la Phenian, au luat ființă mai multe fabrici care produc prefabricate. În ceea ce privește constructorii, pregătirea lor s-a făcut din... mers. Sigur că acest lucru n-a fost tocmai ușor. Brigadierul Iun Biong Kuon mi-a povestit „cazul lui Kim". Venit din armată pe șantier, Kim s-a acomodat greu cu meseria de constructor. Îl atrăgea mai mult mecanica. Tovarășii din brigadă l-au ajutat să se califice în muncă, l-au îndemnat să învețe la cursurile serale de tehnică. Pe de altă parte, ei i-au arătat „operele" brigăzii: teatrul Moranbong, stația de radio, gara, prețcum și multe blocuri de locuințe. Așa a deprins Kim meșteșugul montării prefabricatelor și a căpătat pasiune pentru munca de constructor.

La plecare, Kim Kuan Dok, șeful șantierului tineretului din acest raion, m-a rugat să transmit salutări unui prieten din Romînia, prieten alături de care a lucrat la ridicarea spitalului regional Phing Nam din marginea Phenianului. Cunoștea și cîteva cuvinte romînești, pe care le pronunța fără siguranță dar destul de corect. De altfel, călătorind prin Coreea, am întîlnit numeroși cetățeni care vorbeau romînește: Kim Biong Su — directorul uzinei de tractoare de la Kiong, Tong Khiong Piu — tehnician agronom la gospodăria colectivă „Prietenia coreano-romînă" din comuna Sam Bong Ri, raionul Phiong Vang Gun, regiunea Phiongan Nam Do, Iu Biong Hank — student la Universitatea „Kim Ir Sen" din Phenian și alții.

Haina înnoitoare pe care o îmbracă Phenianul se îmbogățește neîncetat cu noi podoabe. În rîndul acestora, trebuie amintit mai întîi Teatrul Mare, care a fost terminat odată cu „Podul apelor de smarald" de peste Tedongan. Acoperișurile sale ondulate îi dau o înfățișare originală. La fel sînt construite o serie de alte clădiri din oraș și bineînțeles pagodele din parcul Moranbong. Aceste pagode sînt făcute din lemn, apoi colorate și sculptate de meșteri iscusiți. Fiind așezate pe vîrfuri de stînci, pagodele sînt asaltate duminica de numeroși vizitatori, pentru priveliștea minunată pe care le-o oferă.

Interiorul locuințelor păstrează unele tradiții clasice asiatice. În mod deosebit, m-au impresionat pereții căptușiți în stampe frumos pictate. Intere-sîndu-mă de proveniența acestor ornamentații, am fost condus într-o seară la pictorul Kim Song Zun, profesor la Institutul de artă plastică din Phenian. În fața nelipsitei cești cu ceai, profesorul mi-a relatat cu amabilitate crîmpeie din istoria picturii coreene.

— La noi — mi s-a adresat la un moment dat pictorul — există un proverb care glăsuiește așa: „Mai bine să vezi odată, decît să asculți de 100 de ori".

Spunînd aceasta, gazda s-a sculat de la masă, a luat dintr-un dulap o hîrtie și trusa cu pensule și culori, s-a așezat jos, pe covor, și a început să picteze un trandafir de o rară perfecțiune, pe care mi l-a dăruit cu o dedicație. Privind acest tablou executat în circa un sfert de oră, îți explici ușor cele ce se spun despre plastica coreeană: că păsările — lăsîndu-se înșelate de realismul tablourilor — încearcă să se așeze pe crengile copacilor pictați, iar albinele vin să adune miere din florile pictate...

VASILE CIAUȘU

CONGRESUL AL XXII-lea AL P.C.U.S., UN EVENIMENT ISTORIC

ÎNSEMNĂRI DIN MOSCOVA

Oferindu-se să-şi călăuzească cititorii într-o călătorie lirică pe tot mapamondul, Maiakovski spunea într-o poezie că „Pămîntul începe de la Kremlin". În anii cînd poetul scria aceste versuri, ani de luptă şi de încordare, oţelul sovietic nu se socotea încă în milioane de tone pe an; miliardele de kilovaţi-oră, brigăzile de muncă comunistă, zborurile cosmice erau încă departe în viitor. Omenirea abia învăţa să distingă bătăile, astăzi atît de cunoscute, ale orologiului Kremlinului, dar se ştia încă de atunci că ornicul Moscovei măsoară mersul înainte al întregii umanităţi.

Ne-am amintit de versul de mai sus, în zilele cînd ele erau mai actuale ca niciodată, zilele Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, zilele cînd la orice oră ai fi deschis aparatul de radio, pe orice lungime de undă, auzeai cuvintele „Moscova", „Congresul al XXII-lea", „Comunism", cînd toată omenirea, din marile capitale pînă în cătunele cele mai îndepărtate, asculta cu răsuflarea întretăiată vocea Moscovei. Această voce calmă şi puternică, vestind viitorul comunist al umanităţii, o ascultau cu bucurie şi încredere milioanele de oameni din ţările care construiesc socialismul, o ascultau cu speranţe în inimi popoarele care mai îndură încă jugul asupririi capitaliste, o ascultau cu îngrijorare şi cei care ar fi fost bucuroşi să nu audă...

Cum s-au desfăşurat memorabilele zile ale Congresului? Care este semnificaţia lor?

Încercînd să reconstituie filmul evenimentelor, reporterul trebuie să menţioneze că ziua de 17 octombrie a fost la Moscova o zi obişnuită de toamnă cu vînt aspru şi cer plumburiu. Precizarea este necesară, pentru că, în ciuda vremii şi în contrast cu ea, deasupra Moscovei prindea parcă să adie primăverile anilor ce vor veni. Primăveri care se răsfrîngeau în chipurile oamenilor, în pasiunea cu care vorbeau despre viitor, în emoţia cu care înconjurau aparatele de radio şi televizoarele în clipa cînd crainicul vestea începutul transmisiei de la Kremlin.

Iar cînd orologiul din turnul Spaski a bătut de 10 ori, cei 6.000 de delegaţi şi oaspeţi au întîmpinat cu furtuni de aplauze deschiderea marelui forum, menit să adopte primul program de construire a comunismului din istoria omenirii. Erau de faţă cei 5.000 de delegaţi, reprezentanţii glorioasei armate a comuniştilor sovietici, care numără în rîndurile ei aproape 10 milioane de luptători, erau prezente delegaţii ale partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările care construiesc socialismul, reprezentanţi a 80 de partide marxist-leniniste de peste hotare, ai partidelor democratice naţionale din ţări ale Africii, care şi-au dobîndit independenţa.

În prima zi a lucrărilor, raportul de activitate al Comitetului Central, prezentat de tov. Hrușciov, a durat 7 ore. A doua zi, cei prezenți în sală l-au văzut pe Nichita Sergheevici urcînd la tribună cu energia și vioiciunea din totdeauna, pentru a susține raportul „Cu privire la Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice". Și de data aceasta vorbitorul s-a aflat la tribună vreme de 6 ore, fără să dea nici un semn de oboseală. Arare ori se va fi întîmplat ca un orator să fie ascultat cu atîta atenție de un auditoriu atît de vast. 6.000 de oameni erau numai ochi și urechi și, deși textul integral al rapoartelor urma să apară în ziare, puteai să-i vezi pe mulți luîndu-și notițe, însemnînd cifre și exemple.

Era, desigur, un consens unanim al muncitorilor și colhoznicilor, al militarilor și savanților, al inginerilor și oamenilor de artă, al tuturor constructorilor comunismului adunați în această sală de a nu lăsa să le scape nici o frază, nici o cifră. Doar se discuta cauza vieții lor. Se strînseseră aici pentru a statornici viitorul poporului lor, fericirea întregii umanități.

În cele două rapoarte prezentate de N.S. Hrușciov străbate ca un fir roșu ideea proclamată solemn de Programul Partidului: actuala generație de oameni sovietici va trăi în comunism. În istorie două decenii reprezintă un răstimp scurt. Acest termen stabilit cu precizie științifică este de un profund realism. Programul și cele două rapoarte analizează în spiritul marxism-leninismului creator desfășurarea istorică a evenimentelor perspectivele care se deschid în fața constructorilor comunismului.

Imaginea prin care Nichita Sergheevici Hrușciov compară istoria Uniunii Sovietice cu o rachetă cu trei trepte este semnificativă nu numai prin plasticitatea și frumusețea ei poetică, ci și prin faptul că aparține științei și anume acelui domeniu al științei în care constructorii comunismului au dobîndit succese fără precedent.

Nu se poate să nu tragi concluzia că dacă poporul sovietic — condus de înțeleptul său cîrmaci, partidul lui Lenin — a putut să transforme pînă acum în realitate atîtea proiecte îndrăznețe, dacă a putut să construiască socialismul, să desființeze pentru totdeauna exploatarea omului de către om, să trimită fanionul cu secera și ciocanul pe Lună, să lanseze în spațiu primii exploratori ai Cosmosului, nimic nu-l va putea opri să construiască edificiul minunat al comunismului, să înfăptuiască în 20 de ani visul de aur al umanității.

Citind cele două rapoarte prezentate de N.S. Hrușciov la Congres ești îndemnat să faci o comparație: ce a adus omenirii socialismul și ce a adus capitalismul de la începutul acestui secol. Două războaie mondiale, un șir de războaie coloniale, contrastul inuman dintre bogăția claselor exploatatoare și mizeria maselor, dintre huzurul stăpînitorilor din țările imperialiste și înapoierea țărilor slab dezvoltate, a fostelor colonii — iată doar cîteva realități din bilanțul ultimilor 60 de ani ai capitalismului. Este oare cu putință ca bugetul unui singur oraș, New-York, să fie mai mare decît bugetul întregii Indii? Faptele dovedesc că aceasta este cruda realitate a lumii capitaliste.

În ciuda eforturilor desnădăjduite ale reprezentanților „neocapitalismului" de a ascunde adevărata natură a sistemului lor, popoarele își dau seama din ce în ce mai mult de necesitatea și de posibilitatea de a lupta și izbîndi pentru nimicirea sistemului bazat pe exploatarea omului de către om.

În ceea ce-i privește pe oamenii sovietici. astăzi întreaga lume se convinge că comunismul înseamnă pace. De la tribuna Congresului au răsunat cuvinte care au umplut de speranță și încredere în viitor inimile oamenilor cinstiți de pretutindeni: „Adoptînd noul său Program, marele nostru partid declară solemn în fața întregii omeniri că vede principalul scop al politicii sale externe nu numai în preîntîmpinarea unui război mondial, ci și în eliminarea pentru totdeauna, încă în timpul vieții generației noastre, a războaielor din viața societății."

Timp de multe zile, la tribuna Congresului, s-au perindat delegați care au luat cuvîntul pe marginea rapoartelor prezentate. Conducători de partid și de state, sau udarnicii muncii comuniste, oameni de știință sau scriitori, reprezentanții vechii generații sau tineri comuniști, cu toți au dat glas încrederii unanime pe care poporul sovietic o nutrește față de politica partidului său, față de Comitetul său Central leninist, în frunte cu tovarășul Hrușciov.

Delegații au arătat că marile victorii obținute de poporul sovietic în ultimii ani nu ar fi fost

cu putință fără traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al XX-lea, hotărîri dictate de viața însăși, pătrunse de spiritul creației leniniste revoluționare.

Nikita Sergheevici Hrușciov spunea în raportul cu privire la Program că planul de dezvoltare a forțelor de producție în Uniunea Sovietică în următorii 20 de ani nu înseamnă numai cifre, cărbune, oțel, petrol, pîine, carne și lapte, ci înseamnă înainte de toate construirea unei societăți în care toate bunurile vor fi puse în slujba omului, a omului care va deveni stăpînul deplin al naturii.

Era deajuns să asculți un singur delegat din zecile de vorbitori care s-au perindat la tribună, ca să-ți dai seama că, prin întreaga lor atitudine, acești oameni aparțin de pe acum viitorului comunist și că însăși existența lor este o chezășie a faptului că grandiosul Program va fi îndeplinit.

Iat-o pe Valentina Gaganova, femeia cu înfățișare modestă, dar cu suflet mare de adevărată eroină. Peste ani, cînd se va scrie cronica creșterii și devenirii omului nou, fapta ei va trebui să figureze pe una din paginile cele mai luminoase. Să renunți de bună voie la un loc dobîndit cu îndelungate eforturi și să treci în fruntea unei brigăzi rămase în urmă, lipsindu-te astfel, fie și pentru un timp, de toate posibilitățile pe care ți le oferea acest loc, iată un gest cu cele mai adînci semnificații. Dar ceea ce pentru gîndirea unora poate să pară un lucru fenomenal, pentru oamenii care apropie prin munca lor era comunismului devine o comportare obișnuită.

Sau iată-l pe cunoscutul mecanizator ucrainian Alexandr Ghitalov vorbind despre succesele brigăzii sale. Privindu-l cu cîtă siguranță și fermitate își expune părerile, cu cîtă competență poartă la un moment dat un spiritual dialog cu tovarășul Hrușciov, îți dai seama ce a făcut puterea sovietică din acest om, devenit astăzi tehnician cu o înaltă calificare.

În 1958, Ghitalov a fost în America la ferma cunoscutului cultivator de porumb, Garst. Astăzi, brigada lui obține recolte care depășesc cu mult producțiile record ale lui Garst: 7 500 kg la hectar.

Cine a trăit în memorabilele zile ale lui octombrie 1961 atmosfera Congresului, nu va uita niciodată entuziasmul cu care constructorii comunismului și-au început traducerea în viață a istoricului lor program, încrederea poporului în partidul lui Lenin, în Comitetul său Central, va ține minte pentru totdeauna profundul spirit internaționalist care a dominat lucrările Congresului.

N.S. Hrușciov a arătat în mai multe rînduri că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, pășind victorios pe drumul construirii comunismului, nu-și îndeplinește datoria doar față de poporul sovietic, ci față de întreaga mișcare muncitorească internațională. Vorbitorul a insistat nu odată asupra semnificației internaționale pe care o va avea construirea comunismului în Uniunea Sovietică, asupra ajutorului pe care țara constructorilor comunismului îl acordă nu numai țărilor din lagărul socialist, ci și statelor slab dezvoltate, fostelor colonii care și-au dobîndit independența.

Conducătorii delegațiilor partidelor marxist-leniniste frățești au adus salutul lor fierbinte Congresului, au arătat uriașa însemnătate internațională pe care o au noul Program al comuniștilor sovietici și Congresul al XXII-lea.

Exprimînd gîndurile și năzuințele întregului nostru popor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus de la tribuna Congresului: „Partidul nostru, ca și întreaga mișcare comunistă și muncitorească, dă o înaltă prețuire și manifestă dragoste și stimă tovărășească față de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, de încercata sa conducere leninistă în frunte cu primul secretar al Comitetului Central, înflăcăratul luptător pentru cauza marxism-leninismului, tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov, pentru activitatea uriașă pe care P.C.U.S. o consacră intereselor propriului popor și cauzei comunismului și păcii, pentru principialitatea și intransigența cu care apără puritatea măreței noastre învățături împotriva oricăror abateri sau denaturări, ținînd sus steagul marxism-leninismului și al internaționalismului proletar".

Veacuri de-arîndul, omenirea și-a îndreptat speranțele și gîndurile către o lume a libertății, a păcii, egalității și fericirii. Iată că acum se poate spune cu precizie că: la 17 octombrie 1961, la Moscova, în zilele Congresului al XXII-lea, omenirea a făcut un nou pas hotărîtor, spre evul de aur al omenirii spre comunism.

B. BUZILĂ

O PUTERNICĂ RACHETĂ CU MULTE TREPTE VA PLASA POPOARELE ÎNTREGII LUMI PE ORBITA COMUNISMULUI

1961. A fost anul în care omenirea a păşit în al şaptelea deceniu al secolului XX. La sfîrşitul deceniului trecut, reprezentanţii partidelor comuniste şi muncitoreşti au putut constata că „principalul bilanţ al acestor ani îl constituie creşterea impetuoasă a forţei şi a influenţei internaţionale a sistemului mondial socialist, procesul intens de destrămare a sistemului colonial sub loviturile mişcării de eliberare naţională, creşterea luptelor de clasă în lumea capitalistă, decăderea şi descompunerea continuă a sistemului mondial capitalist. Pe arena mondială se manifestă tot mai mult precumpănirea forţelor socialismului asupra imperialismului, a forţelor păcii asupra forţelor războiului".

Aceste cuvinte atît de precise exprimă esenţa evenimentelor ce au avut loc în epoca noastră, al cărei conţinut principal îl constituie trecerea de la capitalism la socialism. Aceasta este epoca luptei celor două sisteme sociale opuse, epoca revoluţiilor socialiste şi a revoluţiilor de eliberare naţională, epoca prăbuşirii imperialismului, a lichidării sistemului colonial, epoca trecerii pe calea socialismului a noi şi noi popoare, epoca triumfului socialismului şi comunismului pe scară mondială.

1961. A fost anul în care a avut loc cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., congres de o excepţională importanţă în viaţa poporului sovietic şi a întregii omeniri. Acest Congres intră în istorie prin adoptarea noului Program al P.C.U.S. — primul program al construirii societăţii comuniste. Înfăptuirea acestui Program va marca începutul celei mai fericite ere din istoria omenirii

Congresul constructorilor comunismului nu a făcut numai bilanţul unor impresionante victorii. El a deschis în faţa poporului sovietic şi a întregii omeniri perspective însufleţitoare. În lumina prevederilor Programului se poate întrezări cu certitudine cum va arăta Uniunea Sovietică peste 20 de ani — sau poate chiar peste mai puţin timp — cînd ţara capitalistă cea mai dezvoltată — S.U.A. — va rămîne definitiv în urmă în toate domeniile producţiei economice.

Obiectivele Programului au stîrnit entuziasmul oamenilor muncii din întreaga lume. Pentru poporul nostru, prevederile Programului constituie oglindirea propriilor aspiraţii spre culmile cele mai înalte ale progresului, spre construirea unei societăţi minunate într-o minunată epocă istorică.

Spre aceste culmi ne conduce Partidul Muncitoresc Romîn, cîrmaci încercat al poporului muncitor din ţara noastră.

1961. S-au împlinit 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, partid de tip nou, marxist-leninist. În cei 40 de ani de existenţă, partidul nostru a acumulat o bogată experienţă şi şi-a îndeplinit cu cinste misiunea de avangardă revoluţionară a clasei muncitoare. Fidelitatea faţă de marxism-leninism, unitatea cu ţările socialiste şi cu mişcarea comunistă internaţională, continua întărire a legăturilor partidului cu poporul constituie garanţia îndeplinirii cu succes a sarcinilor trasate pentru desăvîrşirea construcţiei socialismului, avînd în faţă perspectiva trecerii la construirea comunismului.

P.M.R. mobilizează poporul muncitor pentru a se folosi cît mai bine toate resursele interne ale ţării şi superioritatea sistemului socialist în vederea rezolvării, în cel mai scurt timp, a sarcinii istorice a sistemului mondial socialist — depăşirea sistemului capitalist în ceea ce priveşte volumul producţiei industriale şi agricole, iar apoi — depăşirea acestuia în ce priveşte producţia şi consumul pe cap de locuitor. După cum arăta N.S. Hruşciov în cuvîntarea rostită la Congresul al III-lea al P.M.R. „Marea însemnătate internaţională a succeselor popoarelor din ţările socialiste constă tocmai în faptul că, întărind prin munca lor cauza socialismului, ele îl înalţă în ochii tuturor popoarelor, însufleţesc pe oamenii muncii din ţările capitaliste la lupta pentru interesele lor vitale fundamentale, pentru o viaţă liberă şi fericită. Vorbind plastic, putem spune că succesele ţărilor socialiste sînt o rachetă cu multe trepte care va plasa negreşit popoarele întregii lumi pe orbita comunismului".

Pe plan extern, partidul şi guvernul nostru duc o politică principială de dezvoltare a relaţiilor economice, culturale şi politice cu toate

statele, de destindere a încordării internaţionale şi soluţionare paşnică a tuturor problemelor litigioase. Partidul şi guvernul consideră ca unul din ţelurile principale lupta neobosită şi consecventă pentru apărarea păcii în întreaga lume, pentru înfăptuirea principiului leninist al coexistenţei paşnice a ţărilor cu sisteme sociale diferite.

TENDINŢE PE ARENA INTERNAŢIONALĂ

Analizînd evoluţia situaţiei pe plan extern, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej arăta că: „Pe arena internaţională se înfruntă două lumi, cu două linii politice diametral opuse — linia păcii şi linia războiului – şi de la această luptă hotărîtoare pentru destinele omenirii nu se poate eschiva nimeni, sub nici un pretext" şi sublinia că iniţiativele luate de Uniunea Sovietică şi de celelalte state socialiste „trebuie să fie un imbold pentru toate guvernele, pentru toţi oamenii politici cinstiţi de a-şi înzeci eforturile în vederea rezolvării sarcinilor primordiale pentru asigurarea păcii în lume: încheierea Tratatului de pace cu Germania şi transformarea Berlinului occidental într-un oraş liber, demilitarizat, oprirea cursei înarmărilor, dezarmarea generală şi totală şi interzicerea armei atomice, evacuarea trupelor străine şi desfiinţarea bazelor militare de pe teritoriile altor ţări, lichidarea completă a oricăror forme ale colonialismului şi asigurarea dreptului fiecărui popor de a dispune în mod liber de soarta sa"..

Evoluţia evenimentelor din anul 1961 arată limpede tocmai acest lucru. Pe de o parte, a fost vizibilă tendinţa de agravare a situaţiei internaţionale, creată în primul rînd de cercurile monopoliste din S.U.A. În ciuda schimbării administraţiei, cercurile agresive din S.U.A. au încercat nu numai să se opună cu hotărîre reglementării problemelor acute care constituiau o moştenire a „războiului rece", ci să meargă chiar împotriva proceselor istorice, să creeze noi situaţii primejdioase şi focare periculoase de război într-o serie de regiuni ale globului pămîntesc. Agresiunea împotriva Cubei, Congoului şi Laosului sînt numai trei din numeroasele exemple care se pot cita. Umflarea bugetului american al războiului a arătat că se preconizează promovarea în continuare a unei politici aventuriste. S-a făcut multă zarvă în jurul intenţiei S.U.A. de a ajunge la un acord cu privire la încetarea experienţelor cu arma nucleară, dar cînd, în martie 1961, au fost reluate tratativele la Geneva, acestea au fost folosite de Occident ca un paravan pentru ducerea mai departe a unor discuţii sterile. În spatele acestui paravan, puterile occidentale intensificau pregătirile agresive, puneau la cale reluarea experienţelor cu armele nucleare, ticluiau planuri agresive pentru a împiedica încheierea Tratatului de pace german.

În cursul anului 1961, s-a manifestat totodată din ce în ce mai limpede şi tendinţa opusă — tăria politicii de apărare a păcii, de înfrînare a agresorilor. Dezvoltarea acestei tendinţe a fost determinată de trei factori: raportul de forţe pe arena mondială tot mai favorabil păcii şi socialismului, orientarea paşnică consecventă a politicii externe a U.R.S.S. şi a celorlalte state socialiste, pierderea continuă de poziţii de către cercurile agresive din S.U.A. datorită izolării politico-morale fără precedent a forţelor războiului.

Acţiunea pozitivă a acestei tendinţe este determinată într-o uriaşă măsură de rolul crescînd al Uniunii Sovietice, al lagărului socialismului în relaţiile internaţionale. Lupta consecventă a Uniunii Sovietice şi a celorlalte state socialiste pentru dezarmarea generală şi totală, pentru lichidarea colonialismului, pentru înlăturarea rămăşiţelor celui de-al doilea război mondial a continuat cu vigoare sporită. După cum arăta tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „Prin lupta unită dusă de lagărul socialist — reazemul de bază al păcii şi securităţii internaţionale, — de ţările nesocialiste iubitoare de pace, de proletariatul internaţional, de cercurile largi ale opiniei publice şi armata internaţională a partizanilor păcii, planurile agresive ale imperialiştilor pot fi zădărnicite".

Succesele importante dobîndite de toate statele socialiste, victoriile pe plan mondial ale socialismului — care a devenit factorul hotărîtor al dezvoltării sociale — precum şi adîncirea crizei generale a capitalismului exercită o influenţă tot mai puternică asupra situaţiei internaţionale, asupra relaţiilor internaţionale. Dacă în deceniile trecute relaţiile internaţionale erau determinate de legile interne ale capitalismului, în zilele noastre aceste relaţii se dezvoltă tot mai mult sub influenţa acţiunii legilor socialismului. În zilele noastre, întrecerea şi lupta dintre cele două sisteme devin conţinutul principal al relaţiilor internaţionale. Sistemul mondial socialist a obţinut în economie, ştiinţă şi tehnică (inclusiv în domeniile direct legate de asigurarea securităţii internaţionale), în politică şi ideologie, succese atît de însemnate încît a devenit evident pentru imensa majoritate a lumii că este superior forţelor imperialiste.

Ca urmare a succeselor obținute de Uniunea Sovietică și de celelalte state socialiste și a schimbării raportului de forțe pe arena mondială în favoarea socialismului, s-a creat o nouă situație politică în lume, un nou raport de forțe. Esența ei constă în faptul că statele socialiste dispun de o incontestabilă superioritate de forțe asupra imperialismului. Statele socialiste nu intenționează însă, după cum nu au intenționat nici în trecut, să recurgă la mijloace militare pentru a rezolva problemele internaționale litigioase, întrucît acest lucru este în contradicție cu însăși natura socialismului. Pentru prima oară în istoria capitalismului, s-a creat o contradicție puternică între mașina de război enorm de mare a capitalismului și posibilitățile practice de folosire a acestei mașini în scopul pentru care a fost creată — războiul local de subjugare a unor popoare și războiul mondial de redobîndire a supremației asupra întregului Pămînt.

A apărut deci o contradicție de nerezolvat între tendința anumitor puteri capitaliste de a-și instaura dominația mondială, ca scop suprem al politicii externe imperialiste și imposibilitatea realizării acestui scop în epoca în care socialismul obține victorii hotărîtoare în toate domeniile. Puterea economică, politică și militară a Uniunii Sovietice și a întregului sistem mondial socialist, unitatea indestructibilă a lagărului socialist și forța lui în continuă creștere — sînt deci principalii factori materiali și morali în lupta împotriva primejdiei războiului, pentru asigurarea păcii și securității tuturor popoarelor.

ARITMETICA COMUNISMULUI

În anul care a trecut, oamenii muncii din țara noastră, ca și din celelalte state socialiste, au obținut noi succese în opera de construcție a societății socialiste. Într-un termen istoric scurt, R.P.R. a obținut realizări de seamă în domeniul dezvoltării forțelor de producție. Producția industrială globală depășește în prezent de 5 ori nivelul anului 1938. Obiectivul politicii economice a partidului și guvernului este creșterea rapidă a forțelor de producție, dezvoltarea armonioasă a economiei naționale pe o linie mereu ascendentă. Pînă în 1965, producția industrială a țării noastre se va dubla față de 1959.

Acest ritm înalt și stabil de dezvoltare a producției este o lege generală a modului de producție socialist. Iată de ce, în ultimii ani, ritmul mediu anual de creștere a industriei socialiste a depășit de peste 3,5 ori ritmul de creștere a producției industriale din țările capitaliste. Ritmul mediu anual de creștere a producției industriale a țărilor socialiste în anii 1958—1960 a fost mai rapid decît în perioada precedentă. Dacă între 1951 — 1957, ritmul mediu anual de creștere a producției industriale a fost de 12,9 la sută, în anii 1958—1960 el s-a ridicat la 15,2 la sută. Pînă la începutul anului 1961, producția industrială a lagărului socialist a crescut de aproape 7 ori, în comparație cu perioada antebelică, în timp ce în țările capitaliste a crescut cu mai puțin de 2,5 ori.

Unul din cei mai importanți factori ai succeselor sistemului mondial socialist este creșterea puterii sale economice. În fiecare an crește ponderea sistemului mondial socialist în producția mondială. La începutul lui 1961, ea a reprezentat circa 36 la sută, iar la unele din principalele produse industriale și agricole aproape jumătate din producția mondială.

Se apropie timpul cînd sistemul socialist va depăși sistemul capitalist în ceea ce privește ponderea în producție mondială. Victoria U.R.S.S. în întrecerea economică cu S.U.A., victoria întregului sistem socialist asupra sistemului capitalist va prilejui o măreață cotitură în istorie.

Aceasta este aritmetica comunismului. Aceasta este aritmetica pe care o aplică în viață popoarele statelor socialiste. Tocmai aceasta arată de ce sistemul mondial socialist reprezintă factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești.

„VOSTOK-I", „VOSTOK-2"...

Va uita oare cineva ziua de 12 aprilie 1961? Va uita oare cineva ziua splendidă cînd OMUL — un om sovietic — a zburat pentru prima oară în Cosmos și s-a întors cu bine pe Pămînt?

Pe bună dreptate exclama ziarul englez „Evening News": „Nu uitați această dată — 12 aprilie 1961 — căci ea este una din cele mai importante date din întreaga istorie multiseculară a omenirii. Pentru prima oară omul a zburat în Cosmos".

Drumul spre Cosmos a fost deci deschis de un cetățean al Uniunii Sovietice. Cît se poate de firesc a apărut acest lucru pentru sutele de milioane de oameni simpli din întreaga lume. Prilej repetat de reflecție pentru anumite cercuri din Occident.

„Maiorului Iuri Alekseevici Gagarin îi revine cinstea de a fi săvîrșit cea mai îndrăzneață și mai fantastică călătorie pe care a întreprins-o cîndva omul — scria ziarul „Evening Standard".

Acesta este primul pas remarcabil al omenirii spre aștri. Măreția acestei realizări este de-a dreptul uluitoare... Cu orice etalon am căuta să o măsurăm, această realizare a rușilor este într-adevăr uluitoare. Dacă o privim pe fundalul istoriei lor, această realizare pare aproape neverosimilă. De la Revoluția din Octombrie 1917, rușii nu numai că au ajuns din urmă, dar au și depășit realizările tehnice ale tuturor țărilor".

Presa burgheză compară tot mai mult realizările Uniunii Sovietice cu stadiul la care au ajuns știința și tehnica din Statele Unite. Cu melancolie, ziarul italian „Tempo" declara: „La începutul noului an (1961 — n.n.), cîteva experiențe, efectuate de americani în Cosmos, dăduseră impresia că o mare parte din rămînerea în urmă a S.U.A. față de U.R.S.S. în dezvoltarea tehnicii a fost lichidată. Și iată că acum avem în față o nouă dovadă zguduitoare a superiorității Uniunii Sovietice. Aceasta a fost o grea lovitură pentru Statele Unite".

După zborul lui Gagarin, zborul lui Titov.

Zborul triumfal al navelor cosmice sovietice constituie zboruri în slujba păcii. Ele constituie, laolaltă cu celelalte cuceriri ale științei socialiste, noi victorii marcate în lupta pentru progres, pentru pace. În opoziție însă cu activitatea creatoare a Uniunii Sovietice și a celorlalte state socialiste, cercurile imperialiste s-au manifestat prin dezlănțuirea agresiunii împotriva Cubei, prin acțiuni diversioniste în diferite puncte ale globului, prin intensificarea cursei înarmărilor și încordarea relațiilor internaționale.

Două lumi — două politici! Două politici — două feluri de rezultate. Anul 1961 a arătat încă odată că socialismul aduce omenirii binefacerile păcii în condițiile progresului științific și tehnic multilateral.

Infinit superioare forțelor imperialiste, forțele socialismului și păcii constituie pavăza de nădejde a popoarelor. Oricît ar încerca, forțele imperialiste nu pot opri mersul înainte al omenirii.

300.000.000 ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA „LEGII MIZERIEI"

În anul care a trecut, lupta clasei muncitoare din întreaga lume a cunoscut un avînt deosebit. Niciodată încă forța proletariatului internațional n-a fost atît de mare ca în această perioadă, niciodată încă influența clasei muncitoare și a avangărzii ei marxist-leniniste asupra destinelor societății omenești nu a fost atît de însemnată ca în zilele noastre. Armata proletarilor din lumea capitalistă numără peste 300.000.000 de oameni. Nenumărate fapte au arătat că, în anul trecut, a crescut capacitatea de luptă a proletariatului, s-a îmbunătățit organizarea sa, a crescut forța loviturilor pe care le-a dat clasei capitaliștilor.

Mii și mii de greve, mii și mii de alte acțiuni de protest au avut loc în toate statele capitaliste împotriva „legilor mizeriei".

Franța, Belgia, S.U.A., Japonia, Anglia, Italia, Argentina, Chile etc. pretutindeni, în lumea capitalului, milioane de oameni au ieșit în stradă și au dezlănțuit greve economice și politice.

O trăsătură caracteristică a manifestărilor clasei muncitoare din ultima vreme o constituie caracterul lor de masă. Amintim cifre privind doar cîteva din acestea: un milion de greviști în Belgia,

2,5 milioane, în Italia.

Japonia: 5,5 milioane oameni.

120.000 de muncitori de la uzinele americane Ford.

O altă trăsătură caracteristică o constituie apoi faptul că manifestările clasei muncitoare au căpătat tot mai mult un caracter politic. Între anii 1959—1961, marile acțiuni ale oamenilor muncii s-au desfășurat în majoritatea lor direct sub lozinci politice, sau au căpătat în cursul evoluției evenimentelor o deosebită însemnătate politică. Dacă în 1958 au participat la toate grevele politice din lumea capitalistă aproximativ 10 milioane de oameni, adică circa 43 la sută din totalul greviștilor din acel an, în 1959 au participat circa 23 milioane, adică 56 la sută, iar în 1960 grevele politice au cuprins peste 41 milioane de oameni sau aproximativ 73 la sută din totalul greviștilor. În 1961, procentul a continuat să crească.

În condițiile intensificării luptei de clasă în țările capitaliste, partidele comuniste și muncitorești au căpătat noi forțe și au întărit și mai mult voința de luptă a oamenilor muncii.

Mișcarea comunistă internațională este actualmente o mare forță politică; ea este cea mai influentă forță a contemporaneității.

*

Iată, așadar, faptele. Ele sînt cît se poate de grăitoare. Ele întăresc și mai mult convingerea popoarelor în viitorul luminos al întregii omeniri, încrederea tot mai profundă în forța programelor comuniste, în forța acelei rachete cu multe trepte care va plasa popoarele lumii pe orbita comunismului.

E. PHOEBUS

ÎNSEMNĂRI DE LA O VIITOARE ȘEDINȚĂ LA O.N.U.

Președintele Adunării Generale a O.N.U. lovi de cîteva ori în pupitru cu ciocănașul său de abanos. Apropie microfonul, își drese glasul și, puțin emoționat, se adresă participanților din imensa sală de ședințe:

— Are acum cuvîntul reprezentantul celui mai nou membru al organizației noastre.

Aplauze puternice izbucniră în sala mare de ședințe a O.N.U. Băteau cu putere din palme membrii delegației Algeriei, ai Kenyei, ai Angolei, ai tuturor țărilor africane.

Cei prezenți aveau conștiința că trăiau un moment cu totul deosebit. Doar pe cîteva bănci ale unor delegații occidentale se vedeau persoane mai rezervate care își aranjau, nervoase, nodul de la cravată sau își examinau, preocupate, unghiile de la mîini..

Era, într-adevăr, o ședință neobișnuită a Adunării Generale pe care o retransmiteau posturile de radio din întreaga lume. O întrunire istorică. Cel de-al 140-lea membru al O.N.U., primit atunci în organizație, își dobîndise independența cu puțin timp înainte; el reprezenta ultimul teritoriu pe care-l mai avuseseră colonialiștii. Se înfăptuise astfel propunerea prezentată de U.R.S.S. la O.N.U. în legătură cu lichidarea totală a colonialismului. Năzuința scumpă a multor generații devenise în sfîrșit o realitate. Pe pămînt nu mai exista nici o colonie!

...Scenă de vis? Deloc. De pe acum, la O.N.U., puterile colonialiste sînt în derută. Pentru a-ți imagina o astfel de ședință nu-ți mai trebuie astăzi multă fantezie. Cel mult, spirit de prevedere, calitate pe care au dovedit-o în parte, încă de pe acum, și unii funcționari ai secretariatului O.N.U.

După cum relatează corespondenții din New York, administrația O.N.U. a și evacuat două rînduri de staluri și a instalat în loc fotoliile necesare pentru șase delegații. Pe tăblițele indicatoare n-au fost înscrise încă nume. Dar, nu încape îndoială: noi țări vor scutura cătușele colonialismului, fotoliile vor fi curînd ocupate și funcționarii O.N.U. vor trebui să asigure în continuare, spațiu pentru încă multe alte delegații care vor veni. Propunerile URSS de lichidare grabnică și totală a colonialismului vor fi înfăptuite în ciuda uneltirilor colonialiste. Vom ajunge — și nu va dura mult pînă atunci —, clipa cînd pe harta lumii nu vor mai fi teritorii coloniale. Procesul este ireversibil...

Iar atunci cînd va avea loc viitoarea ședință de acest fel a O.N.U. și vorbitorii vor evoca momente din marea luptă anticolonialistă a popoarelor, multe vor avea de povestit și despre faptele anului 1961 — unul din anii deceniului al șaptelea al secolului nostru, care intră în istorie ca ani ai destrămării totale a sistemului colonial al imperialismului. Ei vor aminti poate, între altele, și cele de mai jos.

„REFLECTOARELE PUBLICITĂȚII" LUMINEAZĂ ANGOLA

Vestea a venit pe neașteptate, stîrnind literalmente senzație:

— Revoluționari portughezi au capturat transatlanticul „Santa Maria"!

Dictatura lui Salazar, care, după cum scria „New York Herald Tribune", a reușit să se ascundă 30 de ani de „reflectoarele publicității" a ajuns, dintr-o dată, pe primul plan al știrilor externe. Dezvăluirile căpitanului Galvao în legătură cu atrocitățile comise de colonialiștii portughezi au făcut totodată să intre în mare actualitate și știrile pînă atunci rămase despre o colonie africană în care furtuna eliberării începuse să bată cu forță tot mai mare: ANGOLA.

...La începutul anului, siguranța portugheză din Luanda, capitala Angolei, a arestat cîțiva patrioți. În noaptea de 4 februarie, mai multe grupuri de angolezi înarmați cu pistoale automate și cuțite lungi au atacat două închisori și sediul direcției generale a poliției din Luanda. În lupta care a urmat, patrioții angolezi n-au reușit să elibereze pe deținuți. Dar din

focurile acestei prime bătălii au țîșnit parcă răscoalele care s-au declanșat și s-au extins cu repeziciune în nordul și în regiunile centrale ale țării. În munții Sierra de Gourba, s-au constituit în februarie primele detașamente de răsculați, detașamente care, pînă în lunile de vară, au ajuns să cuprindă 50.000 de oameni!

Comandanții din preajma lui Salazar se lăudaseră în primăvară că odată cu încetarea sezonului ploios trupele colonialiste vor bate foarte ușor pe răsculați. Multe ziare occidentale au reluat cu satisfacție această declarație și au demonstrat cu lux de amănunte de ce africanii „neinstruiți și inculți" nu vor putea rezista trupelor portugheze bine echipate și înarmate de NATO. Dar nu s-a întîmplat așa. Patrioții nu numai că nu au fost distruși, dar și-au intensificat considerabil activitatea. Au luat sub control regiuni întregi. La începutul lunii octombrie, corespondentul din Luanda al agenției „France Presse" transmitea vești despre loviturile date colonialiștilor de forțele patriotice: „detașamentele de răsculați operează activ în zona Carmona-Nagage. Lîngă Carmona a fost atacat un detașament motorizat al trupelor portugheze".

Lupta continuă. Se va nărui, curînd, și imperiul colonial al Portugaliei.

Arhivele secrete au început să fie arse...

La mijlocul lunii august, pe primele pagini ale ziarelor britanice a apărut fotografia unui african masiv, un om vîrstnic, cu barba mică, albă, cu ochi calzi, pătrunzători, cu fruntea largă. Ridicînd mîna stîngă în sus, africanul răspundea unei mari mulțimi care-l saluta frenetic. „Kenyatta a fost eliberat", scriau ziarele.

Kenyatta a fost eliberat... După ani grei de detențiune în temnițele colonialiste, după alți ani de deportare, Jomo Kenyatta, conducător al mișcării de eliberare a poporului din Kenya, a fost pus, în sfîrșit, în libertate. Acesta n-a fost însă nicidecum un act de mărinimie al colonialiștilor britanici, așa cum lăsase să se întrevadă o parte a presei engleze...

Înainte de începerea celui de-al doilea război mondial, Kenyatta a lucrat în cadrul catedrei de fonetică a limbilor africane de la Colegiul Universității din Londra. Aici, el a publicat cartea „Cu fața spre muntele Kenya". Africanul — arăta într-un pasaj autorul — se trezește și începe să înțeleagă că un rîu care curge nu poate fi zăgăzuit pe veci, că într-o bună zi acest rîu va mătura zăgazurile ce-i stau în cale. Forțele lui sînt încătușate, dar ele au și început să răzbată la suprafață și, în curînd, africanul va scutura tutela și asuprirea ce i-au fost impuse".

După război, înapoiat în patrie, Jomo a intrat în rîndurile partidului Uniunea africanilor din Kenya, partid care s-a situat în fruntea mișcării de eliberare a poporului. În anul 1952, speriați de avîntul luat de lupta anticolonialistă a kenyenilor, autoritățile au dezlănțuit teroarea. Pe baza unor acuzații false Kenyatta și cinci tovarăși de-ai săi au fost arestați, judecați și condamnați la muncă silnică pe viață. După șapte ani, în 1959, unul din martorii principali ai acuzării, Rawson Macharia, a mărturisit însă sub prestare de jurămînt că depozițiile sale au fost mincinoase. Din condamnat pe viață, Kenyatta a devenit deportat...

Lupta pentru eliberarea completă a lui Jomo — parte integrantă a luptei pentru eliberarea țării de sub colonialiști — a luat proporții tot mai mari. Sub presiunea maselor, Anglia a fost silită să modifice de cîteva ori constituția coloniei. În februarie 1961, au avut loc alegeri și, pentru prima dată în Consiliul legislativ al Kenyei, africanii au obținut majoritatea! S-a amplificat presiunea pentru eliberarea lui Kenyatta, iar în august Jomo a pășit în libertate.

Principalele partide africane din țară au cerut Angliei să acorde independența țării pînă la 1 februarie 1962, au arătat că doresc ca Jomo Kenyatta să devină prim-ministru.

Prima reacție a colonialiștilor a fost refuzul. Dar, pe de altă parte, după cum a anunțat corespondentul din Nairobi al ziarului englez „Guardian", autoritățile coloniale din Kenya, precaute, au început de pe acum să distrugă arhivele secrete...

ÎN CÎTE MODURI POT FI COBORÎTE TREPTELE UNEI SCĂRI?

Un om politic francez, domnul Reynaud, a încercat să ia apărarea politicii coloniale a Franței. Făcînd o năstrușnică comparație, el a asemuit coloniile cu cineva care se află la capătul de sus al unei scări și vrea să coboare. În legătură cu aceasta, Reynaud scrie că există două moduri de a coborî scara: fie treaptă cu treaptă, fie dintr-o dată, ceea ce ar fi vătămător. Cu alte cuvinte, nu imediat independență completă coloniilor, ci reforme care să amîne pînă la „sfîntu-așteaptă" eliberarea popoarelor coloniale.

Această teorie, menită în fond să acopere noi forme de manifestare a colonialismului — tratate inegale impuse de metropolă fostelor colonii și diferite alte forme de imixtiune în afacerile interne — a primit însă lovituri grele. Una din aceste lovituri poate fi exprimată printr-un singur cuvînt: Bizerta.

...După lupte grele, Tunisia a obținut independența în anul 1956. Dar colonialiștii n-au fost de acord ca poporul tunisian să parcurgă dintr-o dată toată „scara". Independența nu s-a extins și asupra regiunii portului Bizerta, transformat în bază militară franceză. Guvernul tunisian a cerut de atunci în repetate rînduri evacuarea bazei. Cererile au fost mereu respinse. Motivul: baza militară prezintă interes pentru NATO.

La 18 și 19 iulie, la Bizerta au avut loc manifestații de masă ale tunisienilor. Trupele franceze au tras în manifestanți. Au început lupte puternice care, între 20—22 iulie, s-au transformat într-un adevărat război cu tancuri, atacuri aeriene, artilerie. Agresiunea franceză a stîrnit indignare în întreaga lume. Cu toate că nici pînă acum Bizerta nu a fost eliberată, dezbaterile speciale din Consiliul de Securitate și din Adunarea Generală au însemnat grele lovituri morale date colonialiștilor uzurpatori. În Adunarea Generală a O.N.U., 66 de țări au votat rezoluția prin care se condamna agresiunea franceză și au pus pe banca acuzaților delegațiile S.U.A., Angliei și altor țări colonialiste, care au votat împotrivă sau s-au abținut de la vot.

ÎN NOAPTEA DE REVELION

La hotarul dintre anul acesta și 1962, în arhipelagul Samoa de vest din Pacific, pe harta lumii va apare un nou stat independent.

...La sfîrșitul primului război mondial, cînd s-a hotărît soarta fostelor colonii germane, puterile occidentale au hotărît cu de la sine putere că poporul din Samoa de vest nu este apt să se conducă singur. Liga Națiunilor a acordat mandat pentru tutelarea acestei colonii guvernului Noii Zeelande. În 1946, cînd s-a discutat chestiunea teritoriilor sub tutelă, puterile occidentale și-au impus punctul lor de vedere că nici după un sfert de veac Samoa de vest (cea din est este sub tutela S.U.A.) nu e matură încît să devină independentă; O.N.U. a acordat mandatul pentru tutelarea coloniei Noii Zeelande.

Poporul samoan a intensificat lupta pentru independență. La Consiliul de tutelă au curs șuvoi petițiile în care populația protesta împotriva crîncenelor asupriri la care era supusă și cerea acordarea independenței. Consiliul de tutelă al O.N.U. a trimis misiuni peste misiuni — compuse din cetățeni ai țărilor colonialiste — care constatau, invariabil, „incapacitatea" samoanilor de a se conduce singuri.

Cînd s-a acordat, însfîrșit, sub presiunea mișcării de eliberare, prima constituție, poporul a fost exclus de la alegeri; au votat doar șefii de trib.

În lupta sa, poporul din Samoa de vest a primit un sprijin prețios din partea țărilor socialiste și ale celorlalte țări care luptă împotriva colonialiștilor. La O.N.U., Adunarea Generală a votat pentru acordarea independenței la 1 ianuarie 1962.

U. VĂLUREANU

OASPEȚI LA O MARE SĂRBĂTOARE

Unor prieteni dragi și apropiați ești gata să le împărtășești întotdeauna succesele, să te bucuri cu ei, să prăznuiești împreună aceleași zile de sărbătoare. Printr-o fericită potrivire de împrejurări, în zilele cînd poporul sovietic începea să discute într-o atmosferă de uriaș entuziasm Proiectul de Program al P.C.U.S., cînd nava cosmică Vostok 2 își lua zborul spre înălțimi, la aceste luminoase sărbători a fost prezent, prin înalții săi reprezentanți, și poporul romîn frate. Delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Romîne, condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej, care a vizitat la începutul lunii august 1961 țara constructorilor comunismului, a păşit pe teritoriul sovietic în chiar ziua cînd ziarele publicau proiectul de Program al Partidului.

Solii de prietenie ai poporului nostru au fost în multe rînduri în Uniunea Sovietică și întotdeauna s-au simțit în mijlocul oamenilor sovietici ca la prietenii cei mai buni și mai apropiați.

Și de astă-dată, trimișilor poporului nostru li s-a făcut o primire excepțional de cordială. Vizita a prilejuit pe întreaga ei durată nenumărate manifestări de dragoste ale poporului sovietic față de țara noastră și de poporul romîn, întîlnirile delegației cu oamenii sovietici s-au transformat pretutindeni într-o adevărată sărbătoare a prieteniei romîno-sovietice.

Odată cu aceasta, așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej la marele miting din Palatul Kremlinului, delegația noastră a putut vedea munca clocotitoare, entuziastă pe care o desfășurau oamenii sovietici pentru dezvoltarea economiei și culturii, uriașul avînt creator cu care poporul sovietic întîmpina Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

Itinerariul străbătut de delegație, de la Moscova, capitala păcii și a progresului, pînă la Leningrad, leagănul Revoluției din Octombrie, pînă în frumoasa capitală a Gruziei și pînă în străvechiul Kiev, aducea cu fiecare kilometru de drum parcurs noi și noi mărturii ale faptului că mărețul Program a și început să prindă viață, că cuvintele însuflețitoare „Generația noastră va trăi în comunism", vor deveni peste puțină vreme realitate.

Vor rămîne pentru totdeauna întipărite în minte grandioasele primiri la Moscova, la Leningrad, la Tbilisi, la Kiev.

Zeci de mii de moscoviți au întîmpinat pe solii poporului nostru în gara Kiev scandînd cuvîntul „drujba", într-o atmosferă de entuziasm de nedescris. Pe o întindere de cîțiva kilometri, de la clădirea gării pînă la porțile Borovițki ale Kremlinului, coloana de mașini avea să treacă prin acele fermecătoare „cordoane vii" pe care avea să le întîlnească zilele următoare în toate orașele vizitate. La Leningrad, „cordoanele vii" se întindeau de-a lungul vestitului Nevski Prospekt, iar în celebrul Petrodvoreț fiecare om care se afla în după amiaza aceea în parc — și erau sute și mii — căuta să fie cît mai aproape de oaspeți, să stea de vorbă cu ei, să le transmită urări și dorinți de bine pentru poporul romîn frate. La Tbilisi ca și la Kiev, trotuarele erau înțesate de lume de la cea dintîi clădire a orașului pînă la reședința delegației. Florile, steagurile, aplauzele, aclamațiile, cuvîntul „drujba", rostit și în limba romînă, au însoțit pretutindeni drumul delegației.

Oriunde au călătorit, solii poporului nostru au văzut mlădițele noului, ale viitorului comunist care întruchipează minunat cuvintele luminoase ale Programului.

În Programul P.C.U.S. se vorbește, de pildă, despre automatizarea proceselor de producție ca una din premizele creării bazei tehnico-materiale a comunismului. Și iată că, la uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova, delegația a avut prilejul să vadă un exemplu deosebit de grăitor de automatizare a producției. Într-o hală largă, luminoasă, stăteau așezate în rînduri drepte acele mașini și agregate care fac aici toate operațiile

automat. Începînd de la centrarea piesei brute pînă la împachetarea în cutii a rulmenților, piesele trec prin zeci de mașini care le strunjesc, le șlefuiesc, le călesc și răcesc, le spală, le montează. În hală, domnea o curățenie sclipitoare. Membrii delegației au urmărit cu atenție procesul producției în care efortul fizic este tot mai mult înlocuit de mașini. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a stat de vorbă cu muncitorii care i-au dat explicații amănunțite. Tînărul muncitor Alexandr Ivanovici Manușin i-a arătat conducătorului delegației noastre cum funcționează mașina de montare a rulmenților. „Îmi place foarte mult ceea ce văd aici" — i-a spus tovarășul Gheorghiu Dej, strîngîndu-i prietenește mîna. Alexandr Ivanovici i-a răspuns cu un zîmbet cald oaspetelui: „Mai veniți pe la noi, tovarășe Gheorghiu Dej! Vă vom aștepta întotdeauna cu inima deschisă"...

La depoul de locomotive Moscova-triaj, oaspeții au făcut cunoștință cu unul din acele colective care trăiește de pe acum viața de întreprindere a muncii comuniste. În locul unde a pornit, în urmă cu 42 de ani „marea inițiativă" — noua atitudine față de muncă, gazdele au împărtășit oaspeților bucuria triumfului muncii comuniste, prevăzut de geniala gîndire leninistă.

În întreaga uzină sînt vizibile mlădițele moralei noi. Bunăoară, în atelierul de reparație al aparaturii de combustie, muncitorul Stepan Sikin, conducătorul unei brigăzi de muncă comunistă, a arătat membrilor delegației că întreaga brigadă își ține instrumentele în comun, fără lacăt. Într-un loc, am întîlnit un bufet fără vînzător: muncitorii se servesc singuri, depunînd sumele indicate pe lista de prețuri.

În toate secțiile depoului este răspîndită plata salariilor fără casier: muncitorii își iau singuri banii, din teancul de bancnote, semnînd statul de plată.

Pe un panou înfățișînd imagini sugestive din viața brigăzilor de muncă comunistă, l-am zărit pe E.E. Alexeev, fotografiat în mijlocul unor veseli nuntași. „Este nunta comsomolistă a unuia dintre muncitorii întreprinderii". — a explicat șeful depoului. „Vă ocupați deci nu numai de organizarea procesului de producție, ci și de organizarea nunților, de viața oamenilor" — a remarcat zîmbind tovarășul Gheorghiu Dej.

În Ucraina, la colhozul „Agricultorul roșu", oaspeții au urmărit cu luare aminte experiența colhoznicilor care, îmbinînd știința cu practica, obțin rezultate care prevestesc de pe acum biruința comunismului pe ogoarele colhoznice.

În clipa cînd delegația noastră a trecut pragul acestui colhoz, corul colhoznicilor a făcut să răsune un cîntec romînesc. Cîtă dragoste față de poporul nostru era în acest gest, în străduința cu care colhoznicii învățaseră cuvintele romînești ale cîntecului, în dorința de a face o surpriză plăcută!

Asemenea manifestări impresionante au însoțit pretutindeni drumul oaspeților. La Moscova ca și la Tbilisi, și constructorii de rulmenți, și metalurgiștii de la Rustavi ne-au vorbit cu mîndrie despre prietenia lor cu muncitorii din Romînia. Mulți dintre ei fuseseră la Bîrlad. „Prietenia noastră are temelii de oțel", spunea siderurgistul gruzin Pavel Tereteli. Pe cheiul Nevei, lîngă „Aurora", tovarășul Frol Kozlov, împreună cu mulțimea de leningrădeni care făcea o călduroasă manifestație de prietenie delegației noastre, rostea în romînește: „Trăiască prietenia sovieto-romînă". „Am pronunțat bine?", l-a întrebat tovarășul Kozlov pe conducătorul delegației noastre. „Pravilno!" i-a răspuns tovarășul Gheorghiu Dej.

Într-unul din cuvîntările ținute cu prilejul vizitei în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romîne, tovarășul Hrușciov spunea că „popoarele noastre trăiesc ca într-o singură casă". Vizita înalților soli ai poporului nostru în Uniunea Sovietică, această mare sărbătoare a prieteniei dintre popoarele romîn și sovietic în care a ieșit în evidență deplina unitate de vederi între țările noastre, demonstrează cît de trainică este casa noastră comună, casa socialismului.

V. BALTAG

FLORI DIN BUCHETUL PRIETENIEI

Au trecut multe luni de atunci. Era într-o zi de primăvară, cu mult soare şi cer senin, fără nici o urmă de nor. Se apropia 1 Mai. La Varşovia, pe străzi sau în instituţii, sosirea acestui eveniment se simţea, pe alocuri chiar începea să se vadă în pregătirile pe care le făceau oamenii.

Vizitam oraşul acesta renăscut din propria-i cenuşă asemeni legendarei păsări Phönix, avînd întipărite în minte cîteva cifre: ocupanţii hitlerişti au distrus oraşul, în timpul celui de-al doilea război mondial, în proporţie de 91 la sută; la 17 ianuarie 1945, cînd partea stîngă a oraşului a fost eliberată de armata sovietică şi cea poloneză, Varşovia mai avea 162.000 locuitori (în 1941, locuiau aici 1.334.000 cetăţeni).

Astfel stînd lucrurile nu mai era de mirare de ce, pretutindeni la Varşovia, se pot întîlni, trei feluri de clădiri: noi, în construcţie şi avariate de război. E drept că acum, acestea din urmă sînt tot mai puţine la număr. Pe aproape fiecare stradă din Varşovia se pot întîlni pe clădiri plăci comemorative ale căror inscripţii vorbesc despre odioasele crime făptuite de hitlerişti: „Aici au fost executaţi 8 patrioţi" sau „Aici au fost împuşcaţi 15 cetăţeni". O astfel de inscripţie de pe o clădire ciuruită de schije şi gloanţe aflată pe strada Jerozolimskie mi-a atras în mod deosebit atenţia. În jurul inscripţiei străjuiau patru drapele poloneze, iar dedesubt, buchetele de flori puse de cetăţenii ce treceau pe aici. Memoria victimelor fascismului este cinstită de locuitorii bătrîni şi tineri ai oraşului.

Varşovia reînvie, mai frumoasă ca oricînd. Făcînd iarăşi apel la cifre, acestea ne arată că în 15 ani s-au reconstruit 200.000 şi s-au construit 236.000 locuinţe. Opera de refacere a oraşului este măreaţă. Varşovia are azi bulevarde largi, cu clădiri impresionante, dominate de marele Palat al ştiinţei şi culturii cu 30 de etaje, un dar făcut cetăţenilor Varşoviei de guvernul sovietic; populaţia oraşului a ajuns în 1960 la 1.280.000 locuitori şi este în continuă creştere. Bielany, Wierzhno, Zaliborz, Kolo sînt numele noilor cartiere cu blocuri frumoase şi confortabile în care locuiesc muncitorii uzinelor reconstruite sau ale celor noi apărute pe harta industrială a oraşului.

Oraşul renăscut de pe malul Vistulei, în care marea majoritate a clădirilor n-au încă vîrsta adolescenţilor, îşi trăieşte din plin viaţa sa nouă. Cînd umbli pe străzi, cînd te amesteci printre entuziaştii varşovieni şi stai de vorbă cu ei, îţi dai seama cît ataşament, cîtă dragoste au pentru oraşul lor, cîtă strălucire vor să-i dea prin munca şi iniţiativa lor. Aşa i-am cunoscut în acele zile din preajma lui 1 Mai 1961, cînd presa şi radioul a început să-i anunţe că vor fi vizitaţi de oaspeţi dragi: delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Populare Romîne în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Într-un oraş ca Varşovia, care a avut de suferit atît de mult de pe urma războiului, o astfel de importantă manifestare închinată prieteniei şi păcii între popoare a căpătat o semnificaţie deosebită. În anii puterii populare, prietenia veche dintre popoarele noastre a căpătat un conţinut mai bogat, calitativ nou.

În ziua în care solii poporului romîn au sosit la Varşovia, în întîmpinarea lor au ieşit zeci de mii de varşovieni. De la gara Varşovia şi pînă la palatul Belvedere, unde îşi avea reşedinţa delegaţia romînă, o mulţime entuziastă (ziarele poloneze apreciau a doua zi că au fost peste 150.000 de oameni) a făcut o primire însufleţită, plină de căldură şi sinceră prietenie oaspeţilor romîni. La vremea respectivă, presa romînă ca şi cea poloneză au relatat amănunţit toate acestea.

*

... Aş dori să mă mai opresc asupra unui fapt care a avut loc în ziua sosirii. De obicei, delegaţiile străine depun coroane de flori la monumente ridicate în cinstea eroilor.

La Varşovia, monumentul soldatului necunoscut din piaţa Victoriei îl constituie ruinele evocatoare ale unei mari clădiri din care n-au mai rămas decît nişte colonade de marmoră retezate şi un planşeu. Pe o criptă din mijlocul acestui semnificativ monument se află scris cu litere mari: „Aici se odihneşte soldatul polonez căzut în luptă pentru patrie". În jurul acestei cripte sînt aşezate urne mari în care se află vase mici cu pămînt adus de pe locurile unde partizanii polonezi au dat principalele lupte împotriva cotropitorilor hitlerişti. Pe stîlpi, pe plăci de marmoră, sînt înscrise cu litere de aur numele locurilor, ale detaşamentelor de partizani, ale unităţilor militare şi datele principale la care au avut loc luptele pentru eliberarea patriei. Aceste ruine de piatră şi inscripţii vor evoca generaţiilor viitoare timpurile

de suferințe și de izbînzi ale poporului polonez, lupta împotriva cotropitorilor săi. Coroana de flori depusă aici și minutul de reculegere păstrat de delegația noastră reprezintă un pios omagiu celor ce și-au dat viața pentru ca Polonia de azi să trăiască, să înflorească.

Momente solemne a prilejuit și popasul făcut la mausoleul eroilor sovietici din cartierul Mokoto, unde sînt îngropați 22.000 soldați căzuți aici în lupta pentru eliberarea poporului polonez de sub jugul fascist. Pe aceste locuri se află un monument încadrat într-un frumos ansamblu arhitectonic, amintind de eroica contribuție dată de poporul sovietic poporului polonez, în eliberarea patriei sale.

... Ne aflam într-una din zile la „Huta" Varșoviei, un mare combinat siderurgic din apropierea Capitalei poloneze, a cărui construcție a început în 1952. Întrerupîndu-și pentru o clipă lucrul, doi oțelari și-au potrivit mai sus pe frunte ochelarii de protecție și cu mîinile lor viguroase au luat de pe o șină groasă de fier cîteva gingașe garoafe roșii, rupte parcă din vîlvătăile de foc ce țîșneau pe gurile cuptoarelor și le-au oferit în dar solilor poporului romîn însoțindu-le de cuvinte calde de prietenie. Iar oțelarul fruntaș Henrich Cackowski a oferit conducătorului delegației noastre un dar original: un vas de turnare a oțelului, în miniatură, lucrat de tinerii elevi ai școlii profesionale, viitori oțelari ai „Hutei". „Să vă aduceți aminte de noi, de prietenii care-i are poporul romîn aici" — a spus cu simplitate și cu căldură vajnicul oțelar.

L-am mai cunoscut la „Huta" Varșoviei pe Jan Polak, maistru la stațiunea de amestec și reducție a gazelor. Are 58 de ani. Este muncitor de 39 de ani. A ieșit la pensie cu cîțiva ani în urmă, dar și-a exprimat dorința să mai lucreze și a fost primit. La alegerile de la 16 aprilie 1961, cetățenii și tovarășii săi de muncă l-au ales deputat în sfatul popular al Varșoviei.

Cuvintele exprimau gînduri împărtășite de mulți polonezi în acele zile: „Popoarele noastre sînt prietene de nedespărțit. Țelurile comune ale construirii socialismului ne unesc astăzi mai mult ca oricînd. Vizitîndu-ne reciproc, cunoscîndu-ne mai bine, învățînd unii de la alții, noi putem obține succese tot mai mari în lupta pe care o ducem. Ne bucurăm din inimă de prezența în mijlocul nostru a solilor poporului romîn. Prin intermediul lor transmitem salutul nostru frățesc muncitorilor romîni".

... Portul Szczecin, pe malul rîului Odra, în apropiere de vărsarea în Marea Baltică. Pe cheiul Valy Chobrego, mulțimea entuziastă aclama pe înalții oaspeți romîni, care îmbarcați pe două nave militare porneau să viziteze instalațiile marelui port polonez. Ne îndreptam spre Marea Baltică. Orașul gotic rămînea tot mai mult în urmă. Locul caselor era luat de docurile mari și moderne. Pe nouă kilometri de aici încolo peisajul se compunea din clădiri drepte, macarale și vase. În cinstea înalților oaspeți romîni, zecile de vase poloneze și străine aflate în port arboraseră marele pavoaz; sirenele vapoarelor înșirate de-a lungul cheiurilor dădeau salutul de onoare. Macaralele ce-și profilau siluetele uriașe pe seninul cerului, și-au întrerupt pentru o clipă lucrul. Docherii veniseră pe chei să aclame pe oaspeții romîni. De pe vasele poloneze, sovietice, germane, engleze, marinarii și mașiniștii salutau trecerea prin port a solilor poporului romîn.

În apropiere de șantierele navale „A. Warski" pe malul drept al Odrei, se afla în construcție un nou chei. Urma ca în săptămînile următoare să fie gata. În semn de adîncă prietenie față de poporul romîn, muncitorii de aici au hotărît ca noua lor înfăptuire să poarte numele „Cheiul romîn". Era încă una din multele dovezi de afecțiune sinceră, de prietenie adevărată întîlnite în toată Polonia.

În toate orașele, în toate centrele muncitorești sileziene vizitate, la Myslowice, la Sosnowiec, Chorzov, Bytom, Ruda Slaska, mulțimi nesfîrșite au salutat pe oaspeții romîni. Străzile fremătau. La balcoane, la ferestre, silezieni îmbrăcați în mîndrul port negru al minerilor, și femeile în multicolore costume naționale, salutau, fluturînd buchete de flori. Fanfarele, renumitele fanfare ale muncitorilor silezieni, cîntau. De pretutindeni răsunau urale; oameni tineri, oameni vîrstnici își făceau loc spre membrii delegației; unii voiau să le ofere daruri, alții să le strîngă mîna.

În cele cinci zile de vizită, s-au adăugat multe flori la buchetul mare al trainicei prietenii romîno-polone.

STAN VLAD

PE PĂMÎNTUL OSPITALIER AL UNGARIEI FRĂŢEŞTI

Răsfoiesc carnetul de însemnări şi revăd aevea, ca într-un film, imaginile de neuitat ale zilelor petrecute pe pămîntul ospitalier al Ungariei frăţeşti.

... Început de septembrie 1961. De pe Gellerthegy, „Gibraltarul" Dunării, cum este numit în termeni familiari de budapestani, muntele de calcar ce străjuie parcă oraşul, ai în faţa privirilor toată panorama frumoasei capitale. În lumina dulce a dimineţii, se văd fîlfîind în bătaia uşoară a vîntului drapele tricolore şi roşii. Imaginea aceasta a steagurilor am avut-o mereu, de-alungul celor şase zile ale vizitei delegaţiei de partid şi guvernamentale a ţării noastre, în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Asociată cu manifestaţiile entuziaste, pline de căldură şi dragoste faţă de solii poporului nostru, cu cuvintele sincere rostite din adîncul inimii de atîţia muncitori şi ţărani, de oameni simpli de pe străzile oraşelor, cu impresionantul număr al buchetelor de flori oferite membrilor delegaţiei noastre sau aşternute în calea convoiului de maşini, am simţit din plin cît de puternice, de trainice, sînt simţămintele de prietenie care unesc cele două popoare.

Greu poate fi uitată primirea făcută delegaţiei romîne de către muncitorii celui mai tînăr oraş socialist al Republicii Populare Ungare. Îmi reamintesc şi acum scena din marea hală a oţelăriei. Cu feţele încinse de dogoare, oţelarii îi înconjoară pe tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej şi pe ceilalţi membri ai delegaţiei, ovaţionînd pentru frăţia dintre popoarele romîn şi ungar, strîns unite în lupta lor comună pentru pace, pentru socialism în marea familie a ţărilor socialiste. Oţelarul Mihai Utzo, oferă oaspeţilor un minunat buchet de garoafe roşii, desprinse parcă din purpura oţelului colotind şi-l roagă pe tovarăşul Gheorghiu-Dej să scrie cîteva cuvinte în cartea de onoare a oţelăriei. Acolo, în mijlocul halei, sub jerba de scîntei, conducătorul delegaţiei romîne a scris cuvinte calde de salut metalurgiştilor şi urări de noi şi mai mari succese în activitatea lor.

În clipele acelea, mi-au revenit în minte cuvintele rostite de directorul combinatului, Ambrus Barowscki, fost muncitor metalurgist la Csepel, căruia i s-a încredinţat sarcina de cinste şi de răspundere de a conduce această modernă unitate a industriei socialiste ungare: „Noi facem aici oţel şi dorim din toată inima ca prietenia dintre popoarele noastre să fie trainică aşa cum e oţelul".

Pline de simbol şi de semnificaţie, cuvintele acestea oglindeau de fapt gîndurile şi simţămintele tuturor oamenilor muncii din ţara vecină şi prietenă.

Carnetul de reporter a înmagazinat pe filele sale nenumărate fapte, în aparenţă mărunte, dar deosebit de grăitoare. În vecinătatea Balatonului, o adevărată perlă a naturii pline de pitoresc a Ungariei, o mică „mare", cu valuri domoale şi limpezimi de cristal, zeci şi sute de turişti opriţi de-alungul şoselei, s-au adunat la repezeală în grupuri compacte, aplaudînd şi ovaţionînd la trecerea oaspeţilor romîni. Pe una din aleile minunatei „Marghitszighet" din Budapesta, în clipa cînd membrii delegaţiei noastre s-au oprit să admire frumosul peisaj, nişte turişti din R.D. Germană le-au ieşit în întîmpinare şi, împreună cu cetăţenii aflaţi la plimbare, au început să aplaude şi să strige: „Freundschaft-Frieden", „Baratsag-Prietenie". Iar în faţa unui mare magazin de pe bulevardul Atilla, o mamă cu doi copii gemeni şi-a oprit căruciorul lîngă marginea trotuarului şi, luîndu-şi în braţe micuţii, i-a săltat în semn de sincer şi original salut. Tot din şiragul acestor fapte grăitoare, face parte şi primirea care a fost făcută solilor poporului romîn în noul cartier de locuinţe cuprins între străzile Thälmann-Beke şi Tahi din Budapesta. La balcoanele multor case, mîini harnice de gospodine au aşezat cele mai frumoase covoare, iar un grup de cetăţeni a ridicat steaguri romîneşti şi ungare şi fluturîndu-le deasupra capului, au salutat cu entuziasm pe înalţii oaspeţi.

Cei care au văzut filmul realizat de operatorii studioului nostru de filme do-

cumentare consacrat vizitei delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romîne în Ungaria, și-au putut da seama de entuziasmul care a domnit pe Kiss-Stadion cu prilejul mitingului prieteniei. Erau clipe cînd nici nu-ți dădeai seama de unde au mai răsărit în mijlocul participanților la miting lozincile scrise pe pînză, puzderia de steguleţe tricolore. În ovațiile și uralele celor prezenți, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus: „Vă urăm, dragi tovarăși, din toată inima, noi succese în lupta pentru dezvoltarea și înflorirea Ungariei socialiste. Fiți siguri că în poporul nostru veți avea întotdeauna un prieten sincer și devotat".

Iată și unele scurte impresii culese cu prilejul vizitării fabricii de utilaje pentru telecomunicații „Nikos Beloianis" din Budapesta.

Fabrica aceasta este renumită atît pentru produsele sale, de un înalt nivel tehnic, cît și pentru faptul că aici lucrează în mare majoritate femei. Tinere, care pînă nu de mult mai erau încă pe băncile școlii, și-au însușit o temeinică calificare, din mîinile lor ieșind piese și aparate care concurează cu succes pe piața mondială cele mai bune aparate similare.

Cînd au ajuns în atelierul nr. 18, oaspeții s-au trezit deodată în mijlocul unei adevărate grădini de flori, atît de multe erau buchetele ce le erau oferite. Și nimeni nu i-a luat în nume de rău tinerei muncitoare Paula Solcz că și-a întovărășit cuvintele de salut cu... cîteva lacrimi. Erau lacrimile bucuriei și ale emoției. Iar muncitorii atelierului de cablaj și-au dovedit ingeniozitatea, transmițînd la megafonul instalat în mijlocul secției, un reportaj „pe viu" cum se spune, consacrat vizitei oaspeților dragi din Romînia frățească. La un moment dat, crainicul care făcea transmisia a întrerupt relatarea și s-a adresat ascultătorilor cu cuvintele: „Și-acum, urmăriți și singuri trecerea scumpilor noștri prieteni. Mă duc și eu să-i văd, să le strîng mîna".

La atelierul de microunde, punctul terminus al vizitei, pe fiecare mașină fuseseră așezate steguleţe și ghivece cu flori, iar gazeta de perete apăruse într-un număr festiv. Ultimul articol, cu titlul „Sîntem fericiți să-i avem printre noi pe solii poporului frate romîn", a fost așezat la gazetă în clipa cînd oaspeții au intrat în atelier. De tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej s-a apropiat la un moment dat muncitorul Sandor Kovacs, care a spus: „Am fost și eu la mitingul prieteniei de pe Kiss-Stadion. M-au bucurat și m-au emoționat cuvintele spuse de scumpul nostru prieten, tovarășul Gheorghiu-Dej. Țin să-i mulțumesc și să-l asigur că și oamenii muncii unguri nutresc aceleași sentimente pentru poporul romîn și-i fac aceleași urări de progres și fericire".

Dar cîte asemenea manifestări entuziaste nu au țîșnit cu putere în timpul vizitei la uzina de aluminiu de la Inota sau la cooperativa de producție agricolă din Șolt, o comună așezată la 80 de kilometri de Budapesta, în imediata vecinătate a Dunării, pe străzile Budapestei, la trecerea prin străvechiul oraș Szekesfehervar, pe care cititorii îl știu de altfel de la vizionarea minunatului film „Alba Reggia". Aici, în timpul războiului, un medic ungur a găzduit o partizană sovietică, înlesnind astfel înaintarea victorioasă a trupelor sovietice, care au dat lovituri nimicitoare hoardelor fasciste în retragere.

În dimineața zilei de 8 septembrie, cînd peste marile bulevarde ale Budapestei toamna își vestea sosirea, în piața gării de vest am retrăit cu emoție sentimentele căldurii și dragostei care timp de șase zile au întovărășit vizita delegației noastre. Era deajuns să privești fețele oamenilor, să asculți vuietul aplauzelor, să vezi buchețelele de flori agitate deasupra capetelor mulțimii, pentru a-ți putea da seama din nou cît de puternice, de nezdruncinat sînt legăturile care unesc popoarele romîn și ungar. În piața, transformată într-o mare de oameni, unica scară a fotoreporterilor a fost rechiziționată de mulțimea entuziastă și transformată într-o mică tribună. De pe treptele ei, ciorchini de oameni doreau să-i vadă și mai bine pe solii poporului romîn, să-i salute prin semne prietenești cu mîna. Cuvintele rostite de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej au găsit un puternic ecou în sufletele celor prezenți aici, în piața gării, pentru a le ura drum bun oaspeților iubiți: „Să muncim tovarăși, cu entuziasm și abnegație pentru dezvoltarea economiei naționale a țărilor noastre, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc. Cu cît vom fi mai puternici, cu atît vom contribui mai mult la întărirea lagărului țărilor socialiste și vom apăra mai bine cauza păcii, scumpă tuturor popoarelor".

ION MĂRGINEANU